

du

MAART '86
5e jrg., nummer 42
verschijnt tenminste
10 maal per jaar

in dit nummer

- * Kiezen met, van of op elkaar, een column door Nejat Sevil over de deelname van buitenlanders aan de gemeenteraadsverkiezingen: er moeten duidelijke politieke doelen en criteria worden gesteld pag. 3
- * Wat schieten bewonersgroepen op met het formuleren en geven van onderzoekopdrachten? Zetten ze de machthebbers onder druk of passen ze zich aan? Bert van Elswijk op pag. 4
- * Bewonersinvloed op kabeltelevisie; een uniek stukje democratisering in Delft pag. 7
- * WAO door schuld van derden; een conferentie over verhaalsrecht pag. 16
- * Tijdschrift-thema: de nieuwe sociale (on)zekerheid, een vergelijking tussen uitkeringen nu en straks (bron: "Weekmedia", samenstelling Buro voor Rechtshulp Amsterdam) pag. 19
- * Kansen voor het opbouwwerk in Amsterdam-Osdorp, interview met Hans Brugman pag. 29
- * Achterstandsgebiedenbeleid Eindhoven: een organisatie-model voor een integrale aanpak van problemen pag. 34

pag.

3. Kiezen met, van of op elkaar
5. Onderzoek door bewonersgroepen, hoezo?
6. Ontwarren doet ontwaren
6. Vrouwen en laag-geschoolden goed vertegenwoordigd in werkprojecten
7. Bewonersinvloed op kabeltelevisie in Delft
11. Opbouwwerk en lokale omroep
12. Wat te doen met acht miljoen
13. Actie voor Amsterdamse terugploegvariant
14. Gemeentelijke aanpak werkloosheid
15. WAO door schuld van derden
17. Studiedag buurt en werk
17. Samenwerking onderwijs/welzijn bij (dreigende) schooluitval
18. Cursus voorlichting in buurt- en opbouwwerk
19. De nieuwe sociale (on)zekerheid
29. Kansen voor het opbouwwerk in Amsterdam-Osdorp
31. Probleem project methode in het opbouwwerk
32. Sociale veiligheid op straat
33. Landelijk bureau vrouwen bouwen & wonen
34. Achterstandsgebieden (beleid): Eindhoven
38. Beschermd wonen
39. Tien tips voor je eigen netwerk
40. Uw budget als huisbaas

KIEZEN MET, VAN OF OP ELKAAR

Op 19 maart zijn er gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Met deze verkiezingen gebeurde iets heel bijzonders. De buitenlanders kregen stemrecht en mochten meekiezen. "Wij leven samen, dus moeten wij ook samen stemmen", zo heet het.

Het betekent gelijkwaardige rechten en keuzemogelijkheden en hierdoor invloed op de beslissingen die genomen gaan worden. Dit alles t.b.v. een betere samenleving op gemeentelijk niveau.

Omdat echter de overheid zowel op rijksniveau alsook op gemeentelijk niveau de aanwezigheid van de buitenlanders steeds als een tijdelijke zaak zag en ook nu nog twijfelt, hinkt zij op twee gedachten. Enerzijds gaat men van de gedachte uit Nederland is geen immigratieland en wil men de terugkeer naar het land van herkomst bevorderen; aan de andere kant wil men de buitenlanders op lange termijn integreren in de Nederlandse samenleving.

Tot nu toe hadden de buitenlanders geen stemrecht. Over talloze zaken werden door anderen over hen beslissingen genomen. Hun stem werd niet gevraagd, integendeel vaak werden zij in de politiek als object gebruikt.

Het krijgen en respecteren van gelijke rechten vormt het fundament van elk democratisch bestel. Men is tot het inzicht gekomen dat de hier wonende buitenlandse werknemers dit recht niet langer meer kan worden onthouden.

Ondanks de grote werkloosheid, de slechte huisvesting, het ontbreken van geschikt onderwijs en opvangfaciliteiten, discriminatie en racistische uitlatingen verblijven de buitenlanders steeds langer in Nederland.

Om dit te kunnen doorstaan isoleren zij zich in hun eigen groep. Dit moet echter niet gezien worden als een probleem van de buitenlanders, maar als een maatschappelijk probleem. Het deelnemen aan het

politiek gebeuren zou tot verandering in het dragen van verantwoordelijkheden kunnen leiden.

De eerste stap tot deelname aan dit gebeuren is dat de buitenlanders de mogelijkheid krijgen hun belangen te kunnen uitdrukken in het actief en passief kiesrecht op gemeentelijk niveau.

Door de grote achterstand echter die zij op alle maatschappelijke terreinen hebben, zal de realisatie hiervan nog veel moeilijkheden met zich meebrengen. Dit vraagt om een apart of aangepast beleid en de gemeentelijke overheid zal hiervan de consequenties moeten aanvaarden.

In het gemeentelijk beleid t.a.v. de buitenlanders zijn knelpunten. Het is van groot belang dat men inzicht krijgt in de huidige problematiek en in de wijze waarop deze problemen kunnen worden aangepakt.

Het ontbreken van inzicht blijkt onder meer uit de wijze waarop de huidige verkiezingspropaganda t.o.v. de buitenlanders wordt gevoerd. Het houden van verkiezingspropaganda in een moskee omdat daar een groot aantal buitenlanders aanwezig is, is daar een duidelijk voorbeeld van. Hieruit blijkt een grote onwetendheid hoe in de landen van herkomst kerk en staat in de praktijk gescheiden zijn.

In deze bijeenkomsten constateert men ook een ontbreken van een duidelijke formulering van de probleemstelling en van de doelstelling. Het is niet duidelijk hoe de verschillende politieke partijen hierover denken en welke doelen, uitgangspunten en criteria zij stellen aan hun beleid m.b.t. de positie van de buitenlanders in de Nederlandse samenleving. Bij de strijd om hun stemmen en het streven om hen politiek te kunnen vertegenwoordigen moet wel de realiteit in het oog worden gehouden.

Vermeld zal moeten worden dat op korte termijn niet veel mogelijkheden beschikbaar zijn om de grote achterstand te verkleinen.

De verwachting die door het stemrecht of door het mogen stemmen voor een politiek vertegenwoordiger of leider bij de buitenlanders gewekt wordt, is veel hoger dan bij de Nederlanders. Dit wordt nog versterkt door de moeilijke en machteloze positie waarin men verkeert.

Ondanks alle teleurstellingen en belemmeringen hebben de buitenlanders een bepaald kennisniveau in en over de samenleving bereikt. Hierdoor ontstond ook een meer kritische opstelling. Zij willen gelijkwaardig en als Nederlanders behandeld worden.

Het zal niet gemakkelijk zijn de verandering in de politieke besluitvorming de inhoud en vorm te geven die beoogd wordt. Gezocht zal moeten worden naar een aangepaste bestuurlijke en organisatorische structuur binnen het gemeentelijk beleid t.a.v. de buitenlandse werknemers.

Gezien het ontbreken van ervaring met de nieuwe politieke situatie moet er ernstig naar gestreefd worden om de problemen en de wensen van de buitenlanders en hun gezinnen te kennen en er iets aan te willen doen.

Belangrijk is dat er een vertrouwensrelatie ontstaat met de buitenlandse groeperingen. Deze achterban moet goed geïnformeerd worden. Een adequate wederzijdse voorlichting zal een belangrijke rol moeten krijgen in de relatie tussen de migranten en de Nederlandse samenleving, ook op politiek terrein.

De gemeenten zullen moeten bijdragen aan een goede samenwerking d.m.v. op buurtniveau gerichte activiteiten. Zij zal hierbij de mogelijkheden moeten creëren om de verantwoordelijkheden van de buitenlanders te vergroten d.m.v. inspraakprocedures. Hierdoor zal het isolement waarin deze groep

verkeert, doorbroken kunnen worden en kunnen de vooroordelen geleidelijk worden verminderd. In dit proces zouden de welzijnsinstellingen een ondersteunende en begeleidende rol kunnen vervullen.

Een ander probleem is dat elke gemeente een eigen beleid voert t.o.v. de buitenlanders. Hierbij kunnen grote onderlinge verschillen worden waargenomen. Hierdoor worden verwachtingen gewekt die dan weer tot teleurstellingen moeten leiden. Het lijkt noodzakelijk dat gemeenten regelmatig hun ervaringen uitwisselen.

Behalve op gemeentelijk niveau heeft de migrant ook belangen op het landelijk niveau, zoals op het terrein van rechtspositie, culturele ontmoetingen, enz. Het is een belangrijke zaak dat deze als gevolg van de veranderingen niet verloren gaan.

Tot slot.

Indien de problemen van de culturele minderheden niet serieus genomen worden en er geen duidelijke politieke doelen en criteria voor het beleid worden gesteld, dan kan verwacht worden dat bij een volgende verkiezing de buitenlanders niet meer te mobiliseren zijn om naar de stembus te gaan.

Het kiezen met elkaar, of het kiezen van elkaar is dan geworden tot een kiezen op elkaar, met alle nadelige gevolgen vandienvoor de Nederlandse democratie en de buitenlanders.

En nu maar hopen dat de politieke partijen dit begrijpen.

Nejat Sevil

Reactie:
ONDERZOEK DOOR BEWONERSGROEPEN; HOEZO?

In een artikel in M.O. nr. 38 (november 1985) zet Jan Mul uiteen waarom hij vindt dat bewonersgroepen zelf onderzoekopdrachten moeten (kunnen) formuleren en geven. Tot mijn schrik worden in het artikel juist al die argumenten herhaald, die je ook altijd hoort van degenen die kunnen beslissen of er wel of niet wordt ingegaan op zaken die bewonersgroepen aandragen. Met andere woorden: als je op die manier omgaat met problemen en verlangens van bewonersgroepen ben je bezig met een aanpassingsproces.

- Wil je machthebbers in beweging krijgen in de richting, die je als bewonersgroep wilt dat ze gaan, moet je aan hun voorwaarden voldoen - Dus, aldus de teneur van het artikel, moeten bewonersgroepen onderzoek kunnen (laten) doen, en wel op zo'n manier dat de beslissers met de resultaten onder druk kunnen worden gezet.

Ik heb nogal wat moeite met die gedachtenlijn. In mijn werk, maar dat zal bij collega-opbouwwerkers niet veel anders zijn, kom ik tot de ontdekking dat bewonersgroepen zowel kwalitatief als kwantitatief heel goed aan kunnen geven waar het hen om gaat. Alleen de 'taal' is anders; het zijn geen droge feiten en cijfers, maar (vaak geëmotioneerde) verhalen.

Laten we elkaar niet voor de gek houden, als er al geopperd wordt dat er 'nader' onderzoek nodig is, ga dan voor jezelf na: wat kom ik meer te weten dan ik nu al weet van de onderhanden zijnde problematiek? Nuchter beschouwd zal het antwoord daarop in de regel zijn: het levert alleen een duidelijker kwantificering van het probleem op (gegeven de situatie dat je met capabele onderzoekers aan het werk kunt). Het hebben van een probleem en daar samen met anderen aan willen werken is mijns inziens het sterkste wat een bewonersgroep heeft, dat moet je ze niet afpakken. Je moet de zaak ook niet 'verzachten' door niet direct betrokkenen onderzoek te laten plegen. En onderschat je eigen bekwaamheid als opbouwwerker niet. Ik durf de stelling aan dat elke goed opgeleide en enigzins ervaren opbouwwerker al heel snel weet hoe hij een door een bewonersgroep aangedragen probleem moet inschatten.

En blijven de machthebbers toch staan op nader onderzoek, laat die verantwoordelijkheid dan ook bij hen; ze doen dat zelf maar of ze leren luisteren naar de 'taal' van de bewonersgroep die bij hen aanklopt. Zo simpel ligt dat.

Kortom: pak bewonersgroepen hun kracht niet af en geloof in je eigen deskundigheid. Als in de relatie tussen bewonersgroep en opbouwwerker niet gekomen kan worden tot een eigen aanpak van de problematiek, zoek dan maar ander werk.

Bert van Elswijk
 Hertog Albrechtstraat 219,
 1611 GG Bovenkarspel,
 tel. 02285-10173 (werk),
 02285-15223 (thuis).

ONTWAREN DOET ONTWAREN

Onderzoek Sociale Dienst Hengelo

In Hengelo zijn vorig jaar problemen ontstaan rond een teamleider van de Gemeentelijke Sociale Dienst. "Samenwerkingsperikelen", aldus het college van B&W, maar door de beweging van uitkeringsgerechtigden in Hengelo wordt het probleem heel anders beleefd. In Hengelo en elders ervaren cliënten van de sociale dienst dat in beleid en praktijk een sterke druk op medewerkers van GSD-en wordt gelegd om niet "naast" maar "tegenover" uitkeringsgerechtigden te gaan staan.

"Het wegvallen van de ruimte voor immateriële hulpverlening" heet het dan. En als in beleidsnota's gesteld wordt dat de materiële hulpverlening beter moet, dan wordt daar vaak uitsluitend mee bedoeld het beter organiseren van het dienstgebeuren, zodat de klanten sneller en efficiënter geholpen kunnen worden met minder materiële hulp.

Uitkeringsgerechtigden voelen die ontwikkeling over zich heen komen. In het rapport over de ontwikkelingen rond de sociale dienst te Hengelo, formuleert een uitkeringsgerechtigde het als volgt: "De spelving die er ook nu nog wel degelijk is, gebruiken ze niet; ze zitten er voor Den Haag en niet voor ons mensen uit Hengelo". Een ander: "...ze gaan ervan uit dat je wel gaat piepen als je iets tekort komt. Maar het wordt tijd dat we gaan blaffen en bijten".

Ontwarren doet ontwaren, onderzoek sociale dienst Hengelo, rapporteur Raf Janssen, Cie. Oriënteringsdagen, Nieuwe Gracht 6, 3512 LP Utrecht, tel. 030-328557.

VROUWEN EN LAAG-GESCHOOLDEN GOED
VERTEGENWOORDIGD IN WERKPROJECTEN

In tegenstelling tot een veelgehoorde klacht dat aan werkprojecten voornamelijk wordt deelgenomen door hoger ogeleiden en mannen, zijn vrouwen en laag-geschoolden goed vertegenwoordigd in werkprojecten in Noord-Holland. Dat blijkt uit een onderzoek van de Vereniging Voorwerk te Haarlem.

De Vereniging Voorwerk is het provinciale steunpunt voor mensen zonder betaald werk. De vereniging adviseert en begeleidt vooral werklozen die een eigen project willen beginnen.

Bij 53 werkleer- en werkgelegenheidsprojecten is nagegaan wat de aard van de werkprojecten is en welke werklozen aan deze projecten deelnemen. In beide soorten projecten is 60% van de deelnemers van het vrouwelijk geslacht en 50% laag geschoold. Een andere conclusie is dat werkprojecten nog steeds in trek zijn. In het seizoen 1984-1985 kwamen er meer mensen op af dan er vertrokken. Bij de werkleerprojecten is de doorstroming twee keer zo groot dan bij de werkgelegenheidsprojecten.

Het rapport is te bestellen door f. 5,— over te maken op giro 5425532 van de Vereniging Voorwerk, Lange Herenstraat 16, Haarlem, o.v.v. onderzoeksrapport.

BEWONERSINVLOED OP KABELTELEVISIE IN DELFT

Uniek stukje democratisering

In Delft-Zuid, een nieuwbouwwijk met ongeveer 40.000 bewoners is begin februari een Beheerscommissie voor de kabeltelevisie geïnstalleerd. Het bijzondere van deze Beheerscommissie is dat zij uitsluitend uit bewoners bestaat. De commissie telt elf leden. Zes daarvan zijn in onderling overleg aangewezen door de bewonersorganisaties uit dat gebied. De overige vijf hebben zich op persoonlijke titel kandidaat gesteld en zijn gekozen door de bewoners. De commissie heeft een beslissende stem in alle beslissingen rond de kabeltelevisie. Wel binnen bepaalde financiële randvoorwaarden. Als het gaat om budgettaire neutrale kwesties dan kan de commissie zonder meer besluiten nemen. Gaat het geld kosten dan moet zij financiële dekking aangeven.

Henk de Witt is stedelijk opbouwwerker in Delft. Als zodanig was hij betrokken bij de strijd van bewoners in Delft-Zuid voor betaalbare kabeltelevisie en meer invloed van bewoners op de besluitvorming rond kabeltelevisie. In onderstaand artikel beschrijft hij in grote lijnen het verloop van die strijd en het voorlopig eindresultaat.

De opmars van de kabeltelevisie

Nederland wordt/is in hoog tempo "bekabeld". De voordelen zijn evident. Met één grote antenne kunnen vele zenders worden ontvangen en via de kabel wordt het signaal thuis afgeleverd bij de televisiekijk(st)er. Er wordt nog veel geklaagd over de kwaliteit van de beelden, maar daar wordt aan gesleuteld. De P.T.T. heeft bijvoorbeeld plannen om het signaal van de Duitse zenders al bij de grens op te vangen en via een kabel naar West-Nederland te transporteren, het zgn. "centraal aanvoerplan". De Engelse zenders worden binnenkort vanuit Zuidwest-België, waar de ontvangst veel beter is, doorgestraald naar Nederland. De ontwikkeling van kabeltelevisie sluit voorts aan bij ontwikkelingen als satelliettelevisie, abonneetelevisie en lokale omroep. Of we over een tijdje werkelijk zo onverdeeld gelukkig zullen zijn met deze geweldige uitbreiding van de mogelijkheden valt nog te bezien. Hoewel t.v. kijken in Nederland een massaal gebeuren is, is niet iedereen gediend van een zeer uitgebreid aanbod van t.v.-zenders tegen hoge kosten. Een ander aspect wordt gevormd door de mogelijke sociale gevolgen. De laatste tijd is de Amerikaanse hoogleraar Neil Postman nogal in het nieuws geweest, die ons waarschuwt voor Amerikaanse toestanden: Dag en nacht televisie, die in de meeste gezinnen permanent aanstaat. Veel commerciële zenders met korte oppervlakkige items, afgewisseld met reclameboodschappen. Confrontatie van kinderen met buitensporige hoeveelheden geweld en seks. Een en ander heeft volgens Postman een zeer afstompend en vervlakkend effect op mensen. Het schijnt echter nog steeds een natuurwet te zijn dat mensen in eerste instantie gefascineerd zijn door technische mogelijkheden en pas later zich bekommeren om eventuele sociale gevolgen. Voorlopig is de opmars van de kabel onstuitbaar.

Kabel in Delft

In 1981 werd in Delft begonnen met de aanleg van de kabel. Delft-Zuid viel hier voorlopig buiten.

De gezamenlijke woningcorporaties, in het bezit van een kabelmachtiging voor Delft-Zuid, hadden reeds zo'n tien jaar eerder een eigen kabelsysteem aangelegd. Hun bewoners konden hiermee zes programma's ontvangen van zeer redelijke kwaliteit, tegen een tarief van gemiddeld f. 4,- per maand. Het nieuwe kabelnet in overig Delft zou f. 14,35 per maand gaan kosten, waarvoor men dan wel 12 programma's zou kunnen ontvangen.

De corporaties waren wel in onderhandeling geweest met gemeente en Casema om tot één nieuw kabelnet voor heel Delft te komen, met de gemeente als enige machtigingshouder, maar vonden de tariefsverhoging te fors. Zij meenden dat er een goedkopere oplossing mogelijk was. Het bleek echter niet mogelijk om in eigen beheer een goedkoper net aan te leggen. Het bestaande kabelnet, een zgn. "rijgsysteem" was verouderd. Met de stormachtige ontwikkelingen op het gebied van de telecommunicatie zagen de corporaties bovendien de bui al hangen dat ze met het eigen beheer van de kabeltelevisie een koekoeksjong in huis zouden halen, waardoor hun primaire taak: (sociale) volkshuisvesting in het gedrang zou komen.

De druk op de corporaties werd nog verhoogd door de zogenaamde "witte vlekken". Dit waren (hoofdzakelijk) woningcomplexen in particuliere handen, die niet waren aangesloten op de kabel. Volgens de machtigingsvoorwaarden hadden de corporaties de plicht te zorgen voor een kabelaansluiting, wanneer de bewoners van witte vlekken dit zouden eisen. En de eerste brieven vanuit de witte vlekken waren al binnen, terwijl nieuwe aansluitingen op het bestaande "rijgsysteem" door de PTT waren verboden. De corporaties konden echter ook niet zonder meer de zaak overdoen aan de gemeente Delft. Volgens een artikel in het huurcontract (het later berucht of beroemd geworden art. 3) moesten zij hiervoor de toestemming hebben van de meerderheid van de bewoners.

Medio 1981 werd daartoe een enquête gehouden volgens het "wie zwijgt, stemt toe principe". De bewoners protesteerden tegen deze wijze van enqueteren. Een nieuwe enquête in november '81 leverde een meerderheid op vo overdracht en een nieuw net. Opnieuw kwam er protest vanuit de bewoners. Men vond de vraagstelling tendentieuus. In de toelichting werd gesteld dat het bestaande net op korte termijn ingrijpend gerenoveerd zou moeten worden, waardoor het tarief zeer fors omhoog zou gaan, zonder uitbreiding van het aantal te ontvangen t.v.-programma's.

De corporaties leken echter vast besloten om op basis van het enquête-resultaat hun handen van het kabelgebeuren af te trekken en hun machtiging over te doen aan de gemeente.

Na de eerste schermutselingen werd een nieuwe fase ingeleid: die van het georganiseerde verzet van bewoners.

Bewonersstrijd

In oktober 1981 werd een onderhandelingsdelegatie van bewoners gevormd, die met ondersteuning van het opbouwwerk en wetenschapswinkel zou proberen zo veel mogelijk uit het vuur te slepen.

Bij het Centraal Overlegorgaan Woningcorporaties (COW) werd er op aangedrongen om geen overhaaste stappen te ondernemen. Er werd een goede inspraakprocedure geëist, volledige informatie over de technische en financiële toestand van het kabelnet en het afwegen van alternatieven. Gesprekken tussen onderhandelingsdelegatie en het COW leverden echter geen resultaat op. In februari 1982, toen de corporaties formeel het besluit tot overdracht van de machtiging zouden nemen, werden de eisen nog eens onderstreept met een lijst van ca. 3.750 handtekeningen.

Na ruim een jaar onderhandelen tussen COW en gemeente over de voorwaarden waaronder de machtiging zou worden overgedragen, leken de bewoners in juni '83 de strijd verloren te hebben. De aktiebereidheid laaide echter weer hoog op. De Stichting Ombudsman werd ingeschakeld. Er werd een kort geding voorbereid. De belangrijkste troef moest worden uitgespeeld: gebruik maken van de democratische mogelijkheden die woningbouwverenigingen bieden.

De besturen van de grootste woningbouwverenigingen "Volkshuisvesting" en "St. Hippolytus" werden gedwongen om ledenvergaderingen uit te schrijven, nadat een door de statuten voorgeschreven aantal leden hier

schriftelijk om had verzocht. Op de drukbezochte ledenvergaderingen werden vervolgens moties aangenomen, waarin werd vastgelegd dat besturen niet mee zouden werken aan het afstoten van het kabelnet. Het bewuste artikel 3 uit het huurcontract speelde hierbij een belangrijke rol:

"Verhuurder zal niet overgaan tot de invoering van (een) nieuwe of verbeterde centrale voorziening(en), alvorens huurder of de meerderheid van de huurders waarvoor deze centrale voorziening(en) geldt(en) zich hiermee akkoord heeft/hebben verklaard, tenzij deze voorziening(en) naar het oordeel noodzakelijk is(zijn)".

Samenwerking tussen corporaties en bewoners

Na de "mars door de corporaties" was het COW om en brak een nieuwe fase aan, nl. samenwerking tussen de corporaties en de bewoners, vertegenwoordigd door de onderhandelingsdelegatie. In de ledenvergadering van het COW van december 1983 werd tot het volgende besloten:

- tijdelijke handhaving van de status quo voor het gehele machtigingsgebied
- bespreking van mogelijke alternatieven voor de oplossing van de problematiek met de bewonersvertegenwoordigers
- naar aanleiding van de uitkomsten hiervan terugkoppeling naar de bewoners via de corporaties
- een en ander zo spoedig mogelijk te realiseren.

In 1984 werd zowel de financiële, juridische en bestuurlijke situatie, als de technische staat van het kabelnet uitgebreid in kaart gebracht en werd een aantal alternatieven uitgewerkt voor de toekomst. Deze alternatieven vormden de grondslag voor een met volledige inspraak van de bewoners opgestelde (derde!) enquête, die in november 1984 werd uitgevoerd. Het was niet eenvoudig om tussen alle uiteenlopende belangen en met de beperkte mogelijkheden (het bestaande net kon nog hooguit 3 tot 5 jaar mee) een werkbaar compromis te vinden. De enquête onder de bewoners leverde de te verwachten, maar moeilijk verenigbare wensen op. Het overgrote deel van de bewoners uit het gebied van het bestaande COW-net wilde de goedkope aansluiting behouden. Het overgrote deel van de bewoners uit de "witte vlekken" wilde een nieuw kabelnet.

Een zeer belangrijke uitkomst was dat veel bewoners hechtten aan een democratische besluitvorming over kabeltelevisie in de toekomst.

"Model Westland"

Ideeën over een te vormen democratisch beheersorgaan werden gehonoreerd in een aanbod waarmee de dienst CAI-Westland op de proppen kwam. Deze kabelexploitatiemaatschappij wilde haar werkterrein graag uitbreiden en een nieuw modern kabelnet voor heel Delft-Zuid aanleggen. In hun voorstel zouden aangeslotenen op het bestaande COW-net hun 6 programma's kunnen behouden tegen een sterk gereduceerd tarief. Daartoe zou een filter worden ingebouwd.

De gemeente Delft voelde niets voor dit "model Westland" en kwam samen met Casema met een eigen - ongunstiger - versie. Daarin zou het COW een zeker financieel lopen voor het geval de exploitatie zou tegenvallen en was het democratisch beheersorgaan van de baan.

Na een mislukte onderhandeling met de gemeente, ging het COW afzonderlijk praten met de Casema. Met ter elfder ure het gewenste resultaat:

- een nieuw kabelnet voor heel Delft-Zuid
- de mogelijkheid van een beperkt pakket van 6 t.v.-programma's voor gereduceerd tarief voor aangeslotenen op het COW-net
- de machtiging blijft bij het COW
- de besluitvorming in de toekomst wordt gedelegeerd aan een in te stellen Beheerscommissie, die uitsluitend uit bewoners zal bestaan.

In mei 1985 werd de overeenkomst tussen COW en Casema ondertekend. Er kwam nog een laatste stuip trekking van de gemeente Delft, die dreigde de boekhouding van de corporaties niet goed te keuren. Dit bleek echter een storm in een glas water.

Begin augustus werd begonnen met de aanleg van het nieuwe kabelnet. De eerste abonnees zijn inmiddels aangesloten.

De Beheerscommissie

In de tweede helft van 1985 heeft de onderhandelingsdelegatie (in overleg met het COW) een reglement voor de Beheerscommissie opgesteld. De doelstelling is daarin als volgt omschreven: "het bevorderen van een democratische besluitvorming over aanbod en distributie van televisie- en radioprogramma's". De Beheerscommissie streeft er naar te komen tot:

- een facultatief programma-aanbod
- een gedifferentieerd tariefstelsel
- het goedkoop kijken en luisteren
- uitbreiding van ontvangstmogelijkheden
- goede ontvangstkwaliteit van de aangeboden programma's
- een evenwichtige programmering van zowel televisie- als ook van radioprogramma's.

In een overeenkomst tussen het COW en de Beheerscommissie wordt het delegeren van de besluitvorming door het COW aan de Beheerscommissie geregeld.

Conclusies

Vanuit een oogpunt van opbouwwerk wil ik enkele conclusies trekken: Ten eerste: de bewoners konden succes boeken omdat zij een onderhandlingsobject hadden. Er lag een oud kabelnet, dat slechts met toestemming van de bewoners opgedoekt kon worden.

Ten tweede: woningbouwverenigingen zijn zeer belangrijk in het proces van democratische besluitvorming aangaande het woon- en leefmilieu. Hoewel er ook veel strijd tussen de corporaties en bewoners is geweest, bleken de bestuurders van woningbouwverenigingen toch dichterbij de bewoners te staan dan bijvoorbeeld (het grootste deel van) de gemeenteraad. Bovendien blijkt het orgaan van de ledenvergadering in sommige omstandigheden een goed instrument om directe invloed op het beleid uit te oefenen. De houding van de corporaties ten opzichte van bewonersinvloed is mede door de kabelgeschiedenis in positieve zin veranderd.

Ten derde: het onderwerp televisie leeft enorm onder de bewoners. Het is opmerkelijk hoe een kern van bewoners een jarenlange strijd, die soms zeer moeilijk en ingewikkeld was, heeft volgehouden. Op beslissende momenten bleek ook de achterban gemakkelijk te mobiliseren. Acties op het gebied van de woonlasten in dezelfde periode, kwamen niet of nauwelijks van de grond. Terwijl het puur financieel gezien om veel grotere bedragen ging dan bij de kabeltelevisie.

Het is een hypothese, maar ik denk dat het te maken heeft met de gevoelswaarde die het medium televisie voor veel mensen heeft. Zaken als een dak boven je hoofd, verwarming, enz. zijn primaire levensbehoeften. Televisie heeft meer te maken met de jus van het leven. Zij brengt ontspanning, film, muziek, sport, nieuws uit de hele wereld enz.

Tot slot: wanneer collega's elders in het land bezig zijn met kabeltelevisie, hou ik mezelf aanbevolen voor informatie. Wellicht kan ik zelf verdere informatie geven, die voor anderen nuttig kan zijn.

OPBOUWWERK EN LOKALE OMROEP

Opbouwwerk speelt in op maatschappelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat je als opbouwwerker te maken hebt gehad met het helpen tot stand brengen van voorzieningen (kindercentra, buurthuizen, enz.), met inspraak in de ruimtelijke ordening, met verkeersveiligheid en met stadsvernieuwing. Het betekent ook dat je de kans loopt betrokken te raken bij initiatieven tot het starten van lokale omroep.

Als opbouwwerker moet je je dan in snel tempo inwerken in de ontwikkelingen in de media.

Welke invalshoek?

Als je je inwerkt in het onderwerp lokale omroep, kom je vanzelf de mediawet tegen, ontwikkelingen in kabel en etheruitzendingen, dreiging van piraten en dergelijke. De frequenties vliegen je zo gezegd om de oren.

Maar heb je vanuit het opbouwwerk ook nog een eigen invalshoek? Ik denk het wel en ook daarover zijn goede publicaties geschreven (1). Opbouwwerk staat voor belangenbehartiging en participatie. Dit betekent dat ook bij lokale omroep mensen aan bod moeten komen, die anders geen stem hebben.

Initiatiefgroep

In de gemeente waar ik als opbouwwerkster bezig ben, werd ik betrokken bij een initiatiefgroep, die een lokale omroep tot stand wil brengen. Zo'n groep wordt je geacht te ondersteunen. Hoe?

De leden van de initiatiefgroep zijn in dit geval onder te verdelen in hobbyisten, journalistieke figuren en regelaars, aardiger gezegd, mensen die een organisatie op kunnen zetten. Serieuze mensen met serieuze idealen. In het denken over de eigen omroep blijken twee zaken van groot belang: continuïteit en autonomie.

De continuïteit wordt bedreigd door de mogelijkheid dat allerlei bevolkingsgroepen hun stem zouden willen laten horen. De autonomie wordt bedreigd door een bestuur, dat zich met de programmering wil bemoeien.

Eisen van WVC

Om van de minister een zendmachtiging te krijgen, wordt een zogenaamde verklaring van culturele representativiteit van het gemeentebestuur geëist. In mijn voorbeeld betekent dit dat de initiatiefgroep zich gedwongen zag een stichtingsbestuur te formeren van zo'n 40 leden. 13 maatschappelijke sectoren zijn benoemd en uit elke sector mogen twee kandidaten worden voorgedragen. Bij sectoren moet gedacht worden aan bijvoorbeeld vrouwen, jongeren, bejaarden, kerken, cultuur, educatie etc. Daarnaast is in het bestuur plaats voor leden op persoonlijke titel, in de praktijk de leden van de initiatiefgroep, die door dat grote bestuur haar ideaal van autonomie gevaar ziet lopen. Begrijpelijk. Ook de angst dat elke sector alleen voor het eigen belang opkomt is niet helemaal irreëel. Aan de andere kant is het duidelijk dat mensen, die voor een bepaalde sector in het bestuur zitten, ook wat te zeggen willen hebben over het beleid en het programma.

(1) zoals: "Lokale omroep: problemen en perspectieven", red. Jan Bierhoff en Gui van Hooijdonk, uitg. St. Welzijnspublikaties, Utrecht 1984 en "Lokale omroep als aktiemiddel", red. Marjan de Bruin, uitg. de Horstink/WONN (praktijkreeks), 1984. In beide publikaties veel literatuuropgaven.

De illusie van participatie via het bestuur

In een dergelijke constructie dreigt naar mijn mening een oud misverstand de kop op te steken, namelijk dat participatie van bewoners veilig wordt gesteld door enkelen van hen in het bestuur op te nemen.

Om een voorbeeld te noemen: is het feit dat er een buitenlander deelneemt aan het bestuur voldoende garantie dat buitenlanders hun stem kunnen laten horen via de lokale omroep en dat buitenlandse vrouwen, die lezen noch schrijven kunnen, eindelijk toch geïnformeerd kunnen worden? Daar is meer voor nodig.

Taak van het opbouwwerk

Bij het ondersteunen van een groep, die lokale omroep wil realiseren, denk ik dat het zaak is te proberen een zodanig beleid te laten ontstaan, dat de doelstellingen van het opbouwwerk een kans krijgen. Anders gezegd: dat er ruimte is voor groepen en mensen om hun stem te laten horen en om geïnformeerd te worden op een manier die voor hen zelf acceptabel is.

Het is aan de lokale omroep zelf om een weg te vinden tussen chaos en dilettaantisme als gevolg van een open kanaal aan de ene kant, orde, continuïteit en professionaliteit aan de andere kant. Overigens is dat laatste nog een probleem apart, aangezien er nooit geld is voor professionele medewerkers. In de praktijk betekent dit dat vrijwillige medewerkers van een lokale omroep in staat moeten zijn de produkties van amateurs in goede banen te leiden.

Het opzetten van een organisatie voor lokale omroep ligt in de voorwaardenscheppende sfeer. Van veel meer belang lijkt mij dat het opbouwwerk daarnaast of daarna groepen, die dat zelf niet of onvoldoende kunnen, helpt bij het presenteren van hun belangen. Immers alleen al het maken van een programma over je eigen problemen, is een middel om je daarvan duidelijker bewust te worden, doordat je gedwongen bent daaraan vorm te geven. Zoals alleen al het schrijven van dit stukje mij bewust maakt van mijn eigen rol.

Martha van Loenen, St. Opbouwwerk
Amstelveen, Dorpsstraat 34, 1182 JE
Amstelveen, tel. 020-451614

WAT TE DOEN MET ACHT MILJOEN

Subsidie voor plaatselijke organisaties van bewoners en woningzoekenden

In de maanden april en mei organiseert de Landelijke Organisatie Belangengroepen Huisvesting een aantal informatiemiddagen voor organisaties van bewoners en woningzoekenden, en hun ondersteuners. Onderwerp van deze middagen is de nieuwe subsidieregeling ten behoeve van woonconsumenten, MG-85-36.

Deze regeling kan worden aangewend voor onder andere:

- concrete inspraakprojecten
- brede adviesgroepen volkshuisvesting
- lokale organisaties van huurders, eigenaar-bewoners of woningzoekenden
- scholing van lokale woonconsumenten(organisaties)
- deskundige ondersteuning van lokale woonconsumenten(organisaties)
- haalbaarheidsonderzoeken door lokale woonconsumenten(organisaties)
- het bevorderen van de invloed van vrouwen bij de belangenbehartiging van woonconsumenten

- ontwikkeling van alternatieve plannen en woonvormen in het kader van de volkshuisvesting door lokale woonconsumenten(organisaties).

De subsidie is uitdrukkelijk niet bedoeld voor woningcorporaties of gemeenten.

Op informatiemiddagen wordt de regeling toegelicht en zal een aantal voorbeelden worden gegeven van mogelijkheden. Aan de hand van praktijkvoorbeelden in verschillende gemeenten zal door de direct betrokkenen een toelichting worden gegeven. Bijvoorbeeld: woonwinkel, platform volkshuisvesting, ontwikkeling projecten voor groepshuisvesting van jongeren en ouderen, haalbaarheidsonderzoeken voor verbouwprojecten, servicebureau voor bewoners en woningzoekenden, inspraakgroep, kamerbemiddelingsbureau stedelijke samenwerking woonconsumentenorganisaties, etc.

Ingegaan zal worden op de achtergronden van de initiatieven, de manier waarop ze zijn uitgewerkt, en de doelen die ermee worden nagestreefd of al zijn bereikt.

Deelnemers worden ook in de gelegenheid gesteld hun eigen ideeën en voorstellen in te brengen en te toetsen aan de ervaring en mening van de andere deelnemers.

De informatiemiddagen worden gehouden op 17 april in Groningen, op 25 april in Amsterdam, op 29 april in Eindhoven, op 15 mei in Arnhem en op 22 mei in Rotterdam. De deelnamekosten bedragen f. 10,--.

Aanmelden bij de LOBH, Henri Polaklaan 12 B, 1018 CS Amsterdam, 020-223505. Het schriftelijk materiaal bij de middag kan worden besteld door overmaking van f. 3,-- op giro 3067398 t.n.v. LOBH-info, o.v.v. "brochure 8 miljoen"

AKTIE VOOR AMSTERDAMSE TERUGPLOEGVARIANT

De stedelijke werkgroep buurteconomie heeft samen met enkele projectvertegenwoordigers gezorgd voor de Notitie "AMSTERDAM MOET 'T DOEN, WERK MAKEN VAN UITKERINGEN".

Al enkele malen hebben gemeenteraadsleden bij B & W gepleit voor een "grootscheeps terugploegprogramma". Projecten echter, die met gebruik van werkloosheidsgelden produktief aan de slag zouden kunnen kregen geen kans. Terwijl steeds meer geld wordt besteed aan uitkeringen van werklozen - Amsterdam is de enige grote stad waar dat aantal nog groeit - is het verboden dit geld te gebruiken om maatschappelijk zinvol te produceren.

Als reactie op de in de gemeenteraad besproken terugploegvoorstellen en het sterk op de traditionele marktsector gerichte beleid is besloten om de Politiek voorstellen te doen voor een eigen Amsterdams terugploegprogramma. De beschreven projecten verkeren in een verschillend stadium van ontwikkeling. Doel, werkwijze en uitvoering zijn dan ook niet in dezelfde mate uitgewerkt. De veelkleurige praktijk wordt weerspiegeld in de projecten.

Nadruk is gelegd op die varianten die een integrale buurtaanpak voorstaan en waarbij werk wordt gecreëerd voor en door de buurt (onder andere Commelinschool en Werk rond de Kerk). De uitkeringsgelden hebben hier een aanjaagfunctie en zullen na enkele jaren hebben aangezet tot loonvormende activiteiten.

Omdat de tegenstellingen in de samenleving tussen werkenden en niet-werkenden toenemen en deze tweedeling doorwerkt in de buurten, wordt aandacht besteed aan "Werk en Welzijn", het project uit Leeuwarden. Voor een aantal andere beschreven projecten zal structureel geld nodig zijn. Maar de bijdrage die deze projecten leveren aan milieubeheer, ontwikkelingssamenwerking, leefbaarheid en emancipatie wegen op tegen de in verhouding geringe extra kosten, die nodig zijn om dit werk betaald met behulp van uitkeringsgelden te laten verrichten.

Het produktief aanwenden van werkloosheidsgelden staat de laatste jaren volop in de belangstelling en is door o.a. Hoffman (E.Z.) Westerhof (Dir. Grontmij) en in uitgaven van NIMO en PIJON maatschappelijk en economisch onderbouwd. Van deze studies is gebruik gemaakt om het waarom en hoe van het terugploegen te verduidelijken.

In de notitie wordt de gemeente Amsterdam gevraagd een garantiefonds in te stellen van 10 miljoen, zodat projecten daardoor aankoop van en investeringen in gebouwencomplexen kunnen financieren.

Op grond hiervan kan de gemeente zich hard maken bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om gedurende 4 jaar (Raadsperiode '86-'90) 10 miljoen te storten t.b.v. de Amsterdamse terugploegvarianten.

De notitie is te bestellen door overmaking van f. 7,50 (incl. porto) op bankrekening 98.62.68.283 van Projekt Buurt-economie, Amsterdam, Hagedoornplein 1B, (tel. 020-340583) inzake terugploegnotitie. Ook voor verdere informatie kunt u daar terecht.

GEMEENTELIJKE AANPAK WERKLOOSHEID

Onder de titel "Gemeente, wat zegt U ervan", werd eind vorig jaar in Roermond een congres georganiseerd. Met name ging het om de vraag wat gemeenten kunnen bijdragen aan de oplossing van het probleem van de laaggeschoolde langdurig werklozen.

De organisatoren hoopten op nieuwe en onorthodoxe antwoorden en ideeën. Want: "Het aantal plannen om jongeren aan het werk te helpen is niet meer te tellen. Ze verslechteren de positie van jongeren en helpen hen nauwelijks aan een baan", aldus congresvoorzitter Van der Top van de VNG in zijn openingswoord.

Het grootste deel van de dag was gereserveerd voor de zeven inleiders en de ene inleidster die waren uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan het thema van de dag.

A. ter Huurne, auteur van het IVA-rapport "Arbeidsprojecten voor werkloze jongeren: Wat zeggen zij er zelf van?" gaf een overzicht van de resultaten van het IVA-onderzoek en pleitte voor een stringente scheiding en werkverdeling met betrekking tot de projecten voor werkloze jongeren. Welzijnswerk, sociaal-cultureel werk en opbouwwerk dienen zich volgens hem in te zetten voor opvang- en vrijwilligerswerk inclusief ideale werkprojecten. De gemeenten kunnen hierbij coördinerend optreden. Arbeidsinpassingsprojecten behoren een zorg te zijn voor de gemeenten, liefst via een regionale aanpak in overleg met het Gewestelijk Arbeidsbureau, streekschool, bedrijfsleven en bonden van werkgevers en werknemers.

Mevrouw Kraayeveld-Wouters zag met name in de opvangprojecten mogelijkheden voor morele ondersteuning, uitdaging, creativiteit en verhoging van sociale vaardigheid van de deelnemers.

Vanuit de gemeentelijke praktijk waren er de heren Willems en Krosse, respectievelijk wethouders in Venray en Tilburg. Willems sprak zich uit voor een relatief autonoom gemeentelijk werkloosheidsbeleid omdat werkloosheid en haar gevolgen zich uiten op het niveau van de regio en derhalve ook daar het best kunnen worden aangepakt. Dit vraagt om een innoverende beleidshouding, vooral gericht op mensen die tot de restgroep van "niet-reëel bemiddelbaren" behoren met absolute voorrang voor betaalde werk- en werkervaringsprojecten. Hij klaagde het landelijk beleid aan dat grootstedelijk blijft denken en daarmee de problematiek van de regio ontkent. Gemeente en regio hebben meer inzicht in plaatselijke en regionale knelpunten en kunnen per definitie slagvaardiger daarop reageren.

Krosse adviseerde de gemeenten een gefaseerd arbeidsmarktbeleid te voeren met als rode draad het "doorstroomprincipe": van opvang, via oriëntatie, educatie en scholing naar arbeidsintrede.

De heer Hamaker, directeur arbeidsmarktbeleid van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, besprak de noodzaak van scholingsmaatregelen voor een betere aansluiting van beroeps- en opleidingskwalificaties.

De heer Agterberg van de Landelijk Raad voor het Jeugdbeleid hield een pleidooi voor sociaal-cultureel werk met en voor werkloze jongeren en becritiseerde de overheid voor wie elk dubbeltje voor dit werk te veel lijkt "Alsof de maatschappij zich schaamt voor zijn werklozen".

De gemeenten zitten volgens hem in een weinig benijdenswaardige positie omdat het rijk er behoorlijk in slaagt de bezuinigingen naar beneden te drukken. "De gemeenten moeten de ellende verdelen in een almaar kleiner wordende ruimte".

In een afsluitende forumdiscussie kwamen kritiek, knelpunten en vooral een grote bezorgdheid voor de toekomst aan het licht. Maar er waren ook constructieve ideeën en suggesties zoals die van mevrouw Koolen, gemeenteraadslid van Stamproy. Ze bepleitte om de veelheid van regelingen voor werklozen van de diverse departementen te bundelen in één basisregeling Werloosheidsproblematiek. Hierdoor zou een einde kunnen worden gemaakt aan de versnippering en allerlei ad hoc maatregelen en kunnen gemeenten, die zich dan verzekerd weten van een vaste rijksbijdrage, een op de eigen situatie toegesneden, samenhangend en doelgericht beleid ontwikkelen.

Overigens was ook dit congres weer een mannencongres. Het was bedoeld voor burgemeesters, wethouders en gemeenteraadsliden en voor een aantal provinciale, regionale en lokale instanties die werkzaam zijn op het gebied van werkgelegenheid-werkloosheid. Op een deelnemersaantal van 150 telde ik nauwelijks 10 vrouwen.

Het volledige verslagboek van dit congres kan worden besteld bij de organiserende instantie: Raad voor het Jeugdbeleid Limburg, Postbus 610, 6200 AP Maastricht.

Hein Willems, Stafmedewerker
Werkcentrum Opbouwwerk Zuid-Oost
Nederland, Postbus 521, 6130 AM
Sittard, telefoon 04490-13912.

WAO DOOR SCHULD VAN DERDEN

Van de honderdduizend WAO-ers zijn er heel wat die arbeidsongeschikt geworden zijn door een bedrijfsongeval of een verkeersongeluk. Wanneer zo'n ongeval door een ander veroorzaakt is, behoort de schuldige, of diens verzekeringsmaatschappij de schade te vergoeden.

De slachtoffers van een ongeval merken vaak niets van de gang van zaken bij schade-vergoeding. Zij ontvangen gedurende de wettelijke periode een uitkering krachtens de Ziektewet en komen daarna in de WAO terecht en ontvangen dan langs die weg een uitkering.

In de WAO-wetgeving is geregeld dat de sociale fondsen, voor het deel dat zij aan het slachtoffer van het ongeval als uitkering verstrekken, "verhaal" kunnen halen op de schuldige, zeg maar diens verzekeringsmaatschappij.

Als iemand maximaal 70% van het laatste verdiende loon als WAO-uitkering krijgt, is niet alle loonschade geheel vergoed. Voor het resterende gedeelte kan de betrokkene zelf een schade-claim indienen.

WAO door schuld van derden is een ingewikkelde materie:

- wanneer is er sprake van schuld?
- welke wegen dienen bewandeld te worden?
- welke partijen en instanties zijn hierbij betrokken?

In het licht van de kortingen op de uitkering en de voorgenomen wijzigingen van het stelsel van sociale zekerheid, is het van belang aandacht te schenken aan dit vraagstuk.

Kan degene, die getroffen is door een ongeval, voldoende aan zijn/haar recht komen? Hoe zit het met de hoogte van de schade-claims en komen die ook (voldoende) bij degene die getroffen is door een ongeval terecht? Maar ook: is het nu wel een wenselijke ontwikkeling, dat mensen naar allerlei ingewikkelde procedures moeten omzien, om hun "sociale zekerheid" veilig te stellen?

Op vrijdag 18 april a.s. vindt een conferentie plaats die tot doel heeft helderheid te verschaffen in bovenstaande vragen. Dit is niet alleen voor betrokkenen en hulpverleners van belang; ook voor de instanties die met dit vraagstuk of de gevolgen daarvan te maken hebben is het relevant dat aandacht geschonken wordt aan het vraagstuk.

Zowel arbeidsongeschikten als deskundigen zullen op de conferentie aan het woord komen.

De dag begint met twee algemene inleidingen, te weten:

- Kennismaking met het onderwerp,
Mr.P. de Koning, sociaal-juridische afstudeerrichting Erasmus-Universiteit.
- Schadeclaims in het licht van ontwikkelingen rond de sociale zekerheid,
Drs. E. ter Veld, lid Tweede Kamerfractie PvdA.

Aansluitend zal in drie werkgroepen het onderwerp nader aan de orde worden gesteld, mede aan de hand van een terzake deskundige. Twee werkgroepen zijn ingesteld rond de problematiek van de bedrijfsongevallen en beroepsziekten. In de derde werkgroep komt de situatie van verkeersongevallen aan bod.

In het middagedeelte zullen de conclusies uit de werkgroepen besproken worden, waarna vervolgens Marjolein Uitzinger in een afsluitende forum-discussie tussen deskundigen en betrokkenen, de conclusies van de conferentie aan de orde zal stellen.

De conferentie wordt georganiseerd door het WAO/AAW-Platform te Rotterdam e.o. in samenwerking met het Landelijk Samenwerkingsverband van Regionale WAO-Platforms en de Wetenschapswinkel van de Erasmus-Universiteit Rotterdam.

Datum en plaats: vrijdag 18 april 1986, Complex "Hoboken", Medische Faculteit, Dr. Molewaterplein 40, Rotterdam. Aanvang 10.00 uur.

Aan de deelname zijn geen kosten verbonden.

Inlichtingen over de conferentie bij het WAO-Platform Rotterdam, tel.010-229545. Aanmelding z.s.m. bij het secretariaat LSV-WAO, Prins Mauritslaan 26, 2582 LS Den Haag, tel. 070-52.13.54.

STUDIEDAG BUURT EN WERK

Het M.E.S.-project (Multi-Etnisch Samenleven) organiseert op dinsdag 8 april a.s. in het C.B.S.-gebouw, Kromme Nieuwegracht 39 te Utrecht een themadag over Buurt en Werk. Hoofdmoot vormt een inleiding met daarna vragen en discussie over het Stonebridge Bus Garage Project. Dit is een inter-etnisch werkgelegenheidsproject in Noord-Londen. Het is een project van de buurt en voor de buurt, dat grotendeels wordt georganiseerd door de buurt. De inleidingen worden in het Engels gehouden, alleen hier onbekende termen worden vertaald. 's Middags wordt gewerkt in subgroepen rond verschillende aspecten van het thema Buurt en Werk.

De deelname aan de studiedag is gratis; koffie, thee en lunch zijn voor eigen rekening.

Inlichtingen en opgaven voor deelname aan deze studiedag richten aan: M.E.S.-project, Nieuwegracht 4, Postbus 14004, 3508 SB Utrecht, tel. 030-334314.

SAMENWERKING ONDERWIJS/WELZIJN BIJ (DREIGENDE) SCHOOLUITVAL

De Vereniging Wisselwerking organiseert op 24 april a.s. een themadag over de samenwerking tussen onderwijs en hulpverlening m.b.t. de problematiek van het voortijdig schoolverlaten.

De keuze van het onderwerp vindt zijn oorsprong in een studiedag van 4 oktober 1985, waar naar voren kwam dat onderwijs en jeugd-hulpverlening in gezamenlijkheid tot betere aanpak van de problematiek in staat zouden zijn. Kennis van de initiatieven met betrekking tot opvang en preventie bij schoolverzuimende leerlingen was een veel geuite wens, vooral in het licht van: wat is relevant en overdraagbaar naar de eigen situatie.

Op grond van deze vragen worden op de themadag in april 3 projecten gepresenteerd, waaraan groepsgewijs kan worden deelgenomen:

1. Opvangproject Zaanstad

In deze presentatie zal de inhoudelijke vormgeving van het project en de intrede doorgangs- en uitrede-begeleiding van de voortijdige schoolverlaters centraal staan.

2. Werkgroep uitvoering Leerplicht Emmen

Belicht zal worden hoe in een breed samenwerkingsverband tussen onderwijs en welzijn, gemeentelijk en regionaal, tot een voor ieder aanvaardbare vorm van opvang is gekomen. Niet het project staat centraal, maar de weg waarlangs.

3. RIAGG, afdeling preventie Arnhem en Nijmegen.

In deze uiteenzetting wordt een schets gegeven van de mogelijkheden van de afdeling preventie van het RIAGG in het algemeen voor de scholen en hoe hieraan in Arnhem en Nijmegen is vorm gegeven.

Voorts worden inleidingen gehouden door:

- Jan de Boer, directeur van de Sociale Dienst te Leeuwarden: "Welke andere wegen dienen te worden begaan dan de doodlopende waar het onderwijs zich thans op bevindt."
- Drs. Geert de Vries, wetenschappelijk medewerker van het Centrum voor Onderwijsonderzoek van de Universiteit van Amsterdam, verstrekt zeer actuele onderzoeksgegevens over schoolverlaten en spijbelen bij de Nederlandse scholen voor voortgezet onderwijs. Deze gegevens kunnen uitgangspunt zijn voor de relevantie van werk en beleid.

De deelnamekosten bedragen f 50,-.
Aanmelding en inlichtingen bij
secretariaat Wisselwerking, J.A.Peters
Emmastraat 38, 1075 HW Amsterdam.
tel. 020-733911.

CURSUS VOORLICHTING IN BUURT- EN OPBOUWWERK

Elke buurt- en opbouwwerker heeft met aspecten van voorlichting te maken. Zowel de ondersteuning van bewoners- en belangengroepen, als de begeleiding van veranderingsprocessen en de profilering van de eigen instelling vergen een zekere mate van deskundigheid en creativiteit op het terrein van voorlichting.

Om hieraan tegemoet te komen bracht de WONN een boek uit onder de titel: "Voorlichting in het welzijnswerk; ervaringen en adviezen". In deze publicatie wordt een overzicht van mogelijke werkvormen en technieken geboden en worden praktische tips gegeven voor de dagelijkse praktijk. Door middel van de cursus "Voorlichting in buurt- en opbouwwerk" biedt de WONN nu een mogelijkheid tot nadere bezinning en bekwaming op dit terrein. Het doel van de cursus is tweeledig, te weten:

- aanvullen en verhelderen van inzichten in theorie en praktijk van het voorlichtingswerk,
- uitwisselen en toetsen van eigen ervaringen terzake.

Afhankelijk van de omvang en kwaliteit van de ingebrachte bijdragen zal op methodisch niveau een eerste poging worden gedaan tot integratie van relevante voorlichtingstechnieken in het opbouwwerkproces.

De cursus bestaat uit twee middagbijkomsten en vindt plaats bij de WONN in Drachten op donderdag 17 april en op donderdag 29 mei 1986. Het maximum aantal deelnemers is 15. De deelnamekosten aan de cursus bedragen f. 50,-; het boek kost f. 27,50 inclusief verzending.

Aanmelding z.s.m. bij de WONN,
De Jerden 9, 9202 VK Drachten,
tel. 05120-18925.

DE NIEUWE SOCIALE (ON)ZEKERHEID

De sociale-zekerheidswetten worden gewijzigd.

De WW en de WWV worden samengevoegd tot één nieuwe werkloosheidswet. Arbeidsongeschikten die geen werk kunnen vinden door hun ziekte, komen voortaan ook in de WW. De nieuwe Toeslagenwet geeft kostwinners recht op een toeslag als hun uitkering te laag is. In de Algemene Bijstandswet en andere wetten wordt bepaald dat ongehuwd samenwonenden hetzelfde worden behandeld als gehuwden. Door deze stelselherziening wordt er weer veel bezuinigd op de uitgaven voor sociale zekerheid. In sneltreinvaart gaat iedere uitkeringsgerechtigde met zijn inkomen naar het bijstandsniveau. Bovendien worden er allerlei bepalingen ingevoegd die de positie van de uitkeringsgerechtigden nog verder verslechteren.

In "Weekmedia" van donderdag 6 maart jl. heeft Bureau voor Rechts-hulp Amsterdam aan de hand van een aantal voorbeelden naast elkaar gezet hoe de uitkering nu is en hoe deze er na de stelselherziening uit zal zien. Wij nemen deze tekst hieronder integraal over.

A. WERKLOZE WERKNEMERS JONGER DAN 23 JAAR
Huidige situatie:
Hoe lang recht op een uitkering?

1. half jaar WW-uitkering na 130 dagen werken (**dagen-eis**)
- 2.a. plus half jaar WWV-uitkering na minstens tweeënhalf jaar dienstverband (was tot 1983 twee jaar WWV-uitkering na 130 dagen werken)
- 2.b. de duur van de WWV kan worden verlengd met een half jaar als in de laatste zes jaar ten minste vierenhalf jaar in dienstbetrekking gewerkt is (**arbeidsverleden-eis**)
3. gedurende de verdere werkloosheid RWW-uitkering; schoolverla-

ters alleen recht op RWW-uitkering (schoolverlaters jonger dan 21 jaar hebben een half jaar wachttijd)

Huidige situatie:
Hoe hoog is de uitkering?

1. gedurende een half jaar 70% van het laatstverdiende loon (was tot 1 januari 1985 80% van het laatste loon)
2. plus een half jaar 70% van het laatste loon (was tot 1 januari 1985 75% van het laatste loon)
3. daarna RWW-uitkering gelijk aan bijstandsnorm voor jongeren (alleenstaanden of voordeurdelers) dan wel voor samenwonenden of gehuwden met verrekening van inkomen of vermogen, ook dat van de partner.

Na stelselherziening:
Hoe lang recht op een uitkering?

1. half jaar WW-uitkering na 26 weken werken (**weken-eis**)
2. geen recht op een verlengde uitkering voor jongeren
- 3.a. gedurende één jaar recht op een vervolguitering als in de laatste vijf jaar ten minste drie jaar in dienstbetrekking is gewerkt (**arbeidsverleden-eis**)
- 2.b. gedurende de verdere werkloosheid RWW-uitkering schoolverlaters hebben alleen recht op RWW-uitkering

Na stelselherziening:
Hoe hoog is de uitkering?

1. gedurende half jaar 70% van het laatstverdiende loon
2. geen recht op een verlengde uitkering voor jongeren
- 3.a. vervolguitering gelijk aan bijstandsnorm voor jongeren zonder verrekening inkomen partner en vermogen
- 3.b. daarna RWW-uitkering gelijk aan bijstandsnorm voor jongeren (alleenstaanden of voordeurdelers) dan wel voor samenwonenden of gehuwden met verrekening van inkomen of vermogen, ook dat van de partner.

B. WERKLOZE WERKNEMERS TUSSEN 23 EN 50 JAAR**Huidige situatie:**

Hoe lang recht op een uitkering?

1. half jaar WW-uitkering na 130 dagen werken (**dagen-eis**)
2. na 1 juni 1985: duur WWV-verlenging afhankelijk van leeftijd
23-30 jaar: 1 jaar WWV
30-35 jaar: 1,5 jaar WWV
boven 35 jaar: 2 jaar WWV (was tot 1 juni 1985: 2 jaar)
3. voor de leeftijdsgroep tussen 23 en 35 jaar kan de duur van de WWV-uitkering verlengd worden met een half jaar als in de laatste zes jaar ten minste vierenhalf jaar in dienstbetrekking is geweest
4. gedurende de verdere werkloosheid RWW-uitkering

Huidige situatie:

Hoe hoog is de uitkering?

1. gedurende een half jaar 70% van het laatstverdiende loon (was tot 1 januari 1985 80% van het laatstverdiende loon)
2. gedurende de WWV-periode 70% van het laatstverdiende loon (was tot 1 januari 1985 75% van het laatstverdiende loon)
3. hoogte RWW-uitkering gelijk aan bijstandsnorm (voor alleenstaande, voordeurdelers, éénoudergezin dan wel gehuwden of samenwonenden), waarbij inkomen en vermogen, ook dat van de partner verrekend worden

Na stelselherziening:

Hoe lang recht op een uitkering?

1. half jaar WW-uitkering na 26 weken werken (**weken-eis**)
2. daarna verlenging WW-uitkering als in de laatste vijf jaar ten minste drie jaar in dienstbetrekking gewerkt is (arbeidsverleden-eis) duur verlenging afhankelijk van leeftijd
23-30 jaar: 1,5 jaar verlenging
30-35 jaar: 1 jaar verlenging
35-40 jaar: 1,5 jaar verlenging
40-45 jaar: 2 jaar verlenging
45-50 jaar: 2,5 jaar verlenging

3. gedurende één jaar recht op vervolgitkering als voldaan is aan de weken- en arbeidsverleden-eis

4. gedurende de verdere werkloosheid RWW-uitkering

Na stelselherziening:

Hoe hoog is de uitkering?

1. gedurende een half jaar 70% van het laatstverdiende loon
2. bij verlenging van de uitkering wordt de hoogte van de uitkering in halfjaarlijkse gelijke stappen teruggebracht tot 70% van het minimumloon (f 1.045,- netto per maand); geen recht op verlenging, dan meteen RWW
3. bij recht op de vervolgitkering is de hoogte hiervan 70% van het minimumloon (f 1.045,- netto per maand) (geen verrekening inkomsten partner en vermogen)
4. verdere duur van de werkloosheid RWW ter hoogte van bijstandsnorm (voor alleenstaande, voordeurdelers, éénoudergezin dan wel economische eenheid), waarbij inkomen en vermogen, ook dat van de partner, verrekend worden

C. WERKLOZE 50-PLUSERS**Huidige situatie:**

Hoe lang recht op een uitkering?

1. half jaar WW-uitkering na 130 dagen werken (**dagen-eis**)
2. daarna twee jaar WWV
3. na een half jaar WW en twee jaar WWV komen werklozen, die op of na hun 47,5 maar voor hun 57,5 werkloos zijn geworden, in aanmerking voor een uitkering voor oudere werklozen
4. voor hen die op of na hun 57,5 werkloos zijn geworden geldt een verlengde WWV-uitkering tot het 65-ste jaar

Huidige situatie:

Hoe hoog is de uitkering?

1. gedurende een half jaar 70% van het laatstverdiende loon (was tot 1 januari 1985 80% van het laatstverdiende loon)

- gedurende de WWV-periode 70% van het laatstverdiende loon (was tot 1 januari 1985 75% van het laatstverdiende loon)
- oudere werklozen hebben recht op een minimum uitkering van f 1.045,- netto per maand, éénoudergezinnen en gehuwden waarvan de partner geen inkomen heeft krijgen een uitkering van f 1.490,- netto per maand
- 57,5 jarigen en ouder hebben tot hun 65-ste een uitkering van 70% van het laatstverdiende loon

Na stelselherziening:

Hoe lang recht op een uitkering?

- half jaar WW-uitkering van 26 weken werken (weken-eis)
- daarna verlenging WW-uitkering als men in de laatste vijf jaar tenminste drie jaar heeft gewerkt (arbeidsverleden-eis), duur verlenging afhankelijk van leeftijd
 - 50-55 jaar: 3 jaar
 - 55-60 jaar: 3,5 jaar
 - 60-65 jaar: 4,5 jaar
- gedurende één jaar recht op een vervolguitkering als aan de weken- en arbeidsverleden-eis is voldaan
- zij die op of na hun 50-ste werkloos zijn geworden hebben na een eventuele werkloosheidsuitkering tot hun 65-ste recht op een IOW (Inkomenswet Oudere Werklozen)-uitkering, als aan de weken- en arbeidsverleden-eis is voldaan

Na stelselherziening:

Hoe hoog is de uitkering?

- gedurende een halfjaar 70% van het laatstverdiende loon
- als er recht op verlenging bestaat, wordt de hoogte van de uitkering in halfjaarlijkse stappen afgebouwd tot 70% van het minimumloon (=f 1.045,- netto per maand)
- als er recht op een vervolguitkering bestaat, is de hoogte hiervan 70% van het minimumloon (=f 1.045,- netto per maand); geen verrekening van inkomsten partner en vermogen
- de hoogte van de IOW-uitkering is 70% van het minimumloon

(=f 1.045,- netto per maand). Inkomsten uit arbeid, ook die van de partner, worden van de uitkering afgetrokken. Van deze inkomsten wordt 30% vrijgelaten gedurende een periode van twee jaar, met een maximum van f 220,-. Met vermogen wordt geen rekening gehouden.

N.B. De partner van een IOW'er moet ook solliciteren. Dit geldt alleen in de IOW.

PARTTIMERS

Huidige situatie:

Geen recht op een werkloosheidsuitkering als er minder dan 5 uur wordt gewerkt of bij verlies van minder dan 5 arbeidsuren.

- Half jaar WW als voldaan is aan de dagen-eis
- WWV-uitkering als is voldaan aan de dagen-eis

Dagen-eis voor parttimers:

bij 1 dag werken per week moet 65 dagen per jaar zijn gewerkt
 bij 2 dagen werken per week moet 65 dagen per jaar zijn gewerkt
 bij 3 dagen werken per week moet 78 dagen per jaar zijn gewerkt
 bij 4 dagen werken per week moet 104 dagen per jaar zijn gewerkt
 Iemand die een jaar lang 1 dag per week heeft gewerkt kan dus nooit aan de dagen-eis van 65 dagen voldoen.

Na stelselherziening:

Recht op werkloosheidsuitkering bij verlies van minimaal 5 arbeidsuren of bij verlies van 50% van het aantal uren bij een klein baantje.

- Half jaar WW-uitkering na 26 weken werken ongeacht het aantal dagen dat per week wordt gewerkt
- Verlengde uitkering waarvan de duur afhankelijk is van de leeftijd als in de 5 jaar voorafgaand aan de werkloosheid tenminste drie jaar een dienstbetrekking van 8 uur per week heeft bestaan
- Vervolguitkering gedurende één jaar als in de 5 jaar voorafgaand aan de werkloosheid tenminste drie

jaar een dienstbetrekking van 8 uur per week heeft bestaan. Ook bij een dienstverband van 1 dag per week voldoet men aan de wekeneis als men gedurende 26 weken heeft gewerkt ongeacht het aantal gewerkte dagen per week.

HUISVROUWEN TERUG OP DE ARBEIDSMARKT

Huidige situatie:

Als in het jaar voorafgaande aan de werkloosheid 130 dagen in een dienstbetrekking gewerkt is

1. half jaar WW-uitkering
2. WWV-uitkering; duur afhankelijk van leeftijd, met een maximum van twee jaar
3. WWV-uitkering kan voor de leeftijdsgroep tot 35 jaar met een half jaar verlengd worden als in de laatste zes jaar vierenhalf jaar in dienstbetrekking gewerkt is (arbeidsverleden-eis)
4. na of in de plaats van bovengenoemde uitkeringen RWW/bijstands-uitkering, mits er geen verdienende partner is

voorbeeld A

Vier jaar kinderen verzorgd, daarna twaalf maanden gewerkt in dienstbetrekking: recht op half jaar WW-uitkering, daarna WWV-uitkering tot maximaal twee jaar. Geen recht op verlenging WWV-uitkering met een half jaar, want niet voldaan aan arbeidsverleden-eis. Jaren waarin kinderen verzorgd zijn, tellen niet mee. Daarna eventueel RWW-uitkering.

voorbeeld B

Jarenlang gewerkt, daarna gedurende vier jaar voor kinderen verzorgd: geen recht op WW-en WWV-uitkering, want er is niet voldaan aan de dagen-eis. Jaren waarin kinderen verzorgd zijn, tellen niet mee. Eventueel bijstandsuitkering.

Na stelselherziening:

1. half jaar WW-uitkering na 26 weken (weken-eis)
2. verlenging van de uitkering als

voldaan is aan arbeidsverleden-eis: in de laatste vijf jaar moet er drie jaar in dienstbetrekking gewerkt zijn. Duur verlenging afhankelijk van leeftijd. Jaren waarin kinderen verzorgd zijn tellen voor de helft mee, als tenminste één jaar is gewerkt.

3. vervolguitering van één jaar indien voldaan is aan weken-eis en arbeidsverleden-eis of bij vrouwen jonger dan 23 jaar als voldaan is aan weken-eis

4. eventuele bijstandsuitkering

voorbeeld A

Vier jaar kinderen verzorgd, daarna twaalf maanden in dienstbetrekking gewerkt: recht op een half jaar WW-uitkering; recht op verlenging, want in de laatste vijf jaar is drie jaar gewerkt (van de jaren waarin kinderen verzorgd zijn telt de helft, twee jaar, mee. Dit opgeteld bij de twaalf maanden dienstverband, geeft drie jaar). Ook geen recht op vervolguitering. In dit soort situaties moet een vrouw minstens een jaar in dienstbetrekking gewerkt hebben om voor de verlengde uitkering in aanmerking te komen.

voorbeeld B

Jarenlang gewerkt, daarna gedurende vier jaar voor kinderen verzorgd: geen recht op WW-uitkering, want er is niet voldaan aan de 26 weken-eis. Dan ook geen recht op de verlengde en de vervolguitering. Jaren ter verzorging van kinderen doen hier niet ter zake. Eventueel recht op bijstandsuitkering.

A. STRAFKORTINGEN NA ONTSLAG

Huidige situatie:

- Ontslag op staande voet: chef of collega in elkaar geslagen, werk niet hervat na hersteldverklaring, geen beroep tegen hersteldverklaring, van werk weggebleven zonder opgaaf van redenen en zonder toestemming

Niet onvrijwillig werkloos!

Strafmaatregel:

1. geen WW-uitkering: of geen schuld, of werkgever moet betalen
 2. WWV-uitkering: eerste half jaar 65% van het laatste loon, gedurende de rest van de WWV-periode 70% van het loon
- Ontslagen vanwege onenigheid op het werk, ruzie met chef of collega's, geen verweer gevoerd tegen ontslagvergunning

Niet onvrijwillig werkloos!

Strafmaatregel:

1. geen WW-uitkering: onvoldoende verweer gevoerd, eigen schuld
 2. WWV-uitkering: eerste half jaar 65% van het laatste loon, gedurende de rest van de WWV-periode 70% van het loon
- zelf ontslag genomen wegens verhuizing vanwege andere baan vrouw, zelf ontslag genomen vanwege ongewenste intimiteiten op het werk

Niet onvrijwillig werkloos!

Strafmaatregel:

1. geen WW-uitkering: eigen risico
 2. WWV-uitkering: eerste half jaar 65% van het laatste loon, gedurende de rest van de WWV-periode 70% van het loon
- Vanwege hoger salaris andere baan aangenomen, in proeftijd ontslagen

Onvrijwillig werkloos

Strafmaatregel:

1. WW-uitkering gedurende half jaar
2. WWV-uitkering van 70% gedurende de WWV-periode.

Na stelselherziening:

- Ontslag op staande voet: chef of collega in elkaar geslagen, werk niet hervat na hersteldverklaring, geen beroep tegen hersteldverklaring, van werk weggebleven zonder opgaaf van redenen en zonder toestemming.

Ernstig verwijtbaar werkloos!

Te verwachten strafmaatregel:

1. WW-uitkering van 70% van het minimumloon (f 1.045,- netto per

maand) of zelfs geen WW-uitkering

2. verlengde uitkering van hooguit 70% van het minimumloon of zelfs geen verlengde of vervolguitering

- Ontslag vanwege onenigheid op het werk, ruzie met chef of collega's, geen verweer gevoerd tegen ontslagvergunning

Ernstig verwijtbaar werkloos!

Te verwachten strafmaatregel:

1. WW-uitkering van hooguit 70% van het minimumloon, kan dus lager zijn
 2. verlengde uitkering van hooguit 70% van het minimumloon, kan dus lager zijn
- Zelf ontslag genomen wegens verhuizing vanwege andere baan vrouw, zelf ontslag genomen vanwege ongewenste intimiteiten op het werk.

Ernstig verwijtbaar werkloos!

Te verwachten strafmaatregel: (beleid nog niet vastgesteld)

1. WW-uitkering van maximaal 70% van het minimumloon
 2. verlengde uitkering van maximaal 70% van het minimumloon
- Vanwege hoger salaris ander baan genomen, in proeftijd ontslagen

Licht verwijtbaar werkloos!

Te verwachten strafmaatregel: (beleid nog niet vastgesteld)

1. WW-uitkering van 65% van het laatste loon?
2. verlengde uitkering van 70% van het laatste loon

B. STRAFKORTINGEN TIJDENS DE UITKERING / PASSENDE ARBEID

Huidige situatie:

Te laat ingeschreven als werkzoevende bij het Gewestelijk Arbeidsbureau. Te laat aangemeld bij de bedrijfsvereniging.

Strafmaatregel:

1. WW-uitkering begint later maar eindigt ook later en duurt gewoon 130 dagen (half jaar) of
2. op de WWV-uitkering wordt een korting toegepast van maximaal 5% gedurende maximaal een half jaar.

C. PASSENDE ARBEID

Wat is passende arbeid?

Het aangeboden werk moet in overeenstemming zijn met de opleiding en ervaring in vroegere arbeid, van hetzelfde niveau zijn en in beginsel hetzelfde loon opleveren. Bij ongeschoold werk en sterk wisselend arbeidsverleden moet ook ander soort werk worden aanvaard. Langdurige werkloosheid, leeftijd, grote werkloosheid in de eigen bedrijfstak kan ertoe leiden dat ander werk moet worden aanvaard. Reistijd mag ongeveer 1,5 uur heen en 1,5 uur terug zijn. Men moet bereid zijn te verhuizen als er een verhuiskostenvergoeding wordt toegekend.

Bij weigering passend arbeid
Strafmaatregel:

1. WW-uitkering wordt stopgezet
2. op de WWV-uitkering wordt een korting toegepast van maximaal 5% gedurende maximaal een half jaar.

Na stelselherziening:

Te laat ingeschreven als werkzoekende bij het Gewestelijk Arbeidsbureau, te laat aangemeld bij de bedrijfsvereniging.

Te verwachten strafmaatregel:

1. WW-uitkering begint later en duurt daardoor geen 130 dagen meer en
2. verlaging van de uitkering gedurende de gehele uitkeringsperiode tot waarschijnlijk 70%.

Te weinig gesolliciteerd, te weinig naar ander werk gezocht.

Te verwachten strafmaatregel:

1. WW-uitkering wordt verlaagd tot 70% van het minimumloon (f 1.045,- netto per maand)
2. de verlengde uitkering wordt beperkt met bij voorbeeld een half jaar

C. PASSENDE ARBEID

Wat is passende arbeid?

"Alle arbeid die voor de krachten en bekwaamheid van de werknemer is berekend wordt beschouwd als pas-

sende arbeid tenzij aanvaarding om reden van lichamelijke, geestelijke of sociale aard niet kan worden gevergd" aldus de nieuwe werkloosheidswet

Als reden voor weigering kunnen niet gelden de hoogte van het loon, de plaats van het werk of een afwijking van opleiding en vroeger beroep. Dus ook geen beperking ten aanzien van de reistijd op het verhuizen.

Bij weigering van passende arbeid
Te verwachten strafmaatregel:

1. WW-uitkering wordt verlaagd tot 70% van het minimumloon én
2. de verlengde uitkering wordt beperkt met bij voorbeeld een half jaar.

VERREKENING VAN INKOMSTEN**A. UIT ARBEID****Huidige situatie:**

bij gedeeltelijke hervatting van het werk mag men 30% van het loon houden en wordt 70% van de inkomsten verrekend met de WW-of WWV-uitkering. (bij hoge inkomens geldt een speciale regeling).

voorbeeld: De uitkering is f 350,- per week. Als men halve dagen gaat werken en f 200,- per week verdient, mag men 30% van f 200,- = f 60,- houden zodat de totale inkomsten per week f 350 + f 60,- = f 410,- zijn.

B. TIJDENS ZIERTE

als men tijdens de werkloosheid ziek wordt

1. WW-uitkering stopt, men ontvangt ziekengeld. Als men hersteld is wordt de WW-uitkering hervat. Men heeft dus langer een WW-uitkering.
2. Tijdens de WWV-uitkering loopt dus door.

voorbeeld: Na drie maanden WW-uitkering is iemand gedurende een halfjaar ziek. De WW-uitkering stopt. Na herstel krijgt hij/zij

nog drie maanden WW-uitkering.

Na stelselherziening:

bij gedeeltelijke hervatting van het werk:
Minder dan vijf uur werken per week: men mag 30% van het loon houden en 70% wordt verrekend. Vijf uur of meer werken per week: men wordt gedeeltelijk werkloos. Men krijgt alleen nog uitkering over de werkloze uren. Bij minder dan vijf werkloze uren krijgt men geen uitkering meer. Door lager betaald werk kan men uiteindelijk inkomsten hebben dan bij gehele werkloosheid.

voorbeeld: Uitkering f 350,- per week. Als men halve dagen gaat werken en f 200,- per week verdient wordt de uitkering gehalveerd. De totale inkomsten per week zijn f 175,- + f 200,- = f 375,-.

B. TIJDENS ZIEKTE

Als men tijdens de werkloosheid ziek wordt:

1. WW-uitkering loopt door. Het ziekgeld dat men ontvangt wordt verrekend met de WW-uitkering. De WW-periode is dus net zo lang als wanneer men niet ziek is.
2. De verlengde uitkering loopt door. Het ziekgeld dat men ontvangt wordt verrekend met de uitkering.

voorbeeld: Iemand heeft recht op zes maanden WW-uitkering. Na drie maanden is hij gedurende een half jaar ziek. De WW-uitkering loopt door. Na herstel heeft hij geen recht meer op WW.

HERHALINGSWERKLOOSHEID

Huidige situatie:

- Werkloze gaat na drie maanden WW een halfjaar werken en wordt weer werkloos. Wat gebeurt er met zijn uitkering?
- opnieuw een WW-uitkering van een halfjaar

- WW-uitkering

Totale uitkeringsduur wederom maximaal tweeënhalf jaar.

- Werkloze gaat na drie maanden WW studeren. Na een jaar stopt hij met zijn studie en stelt zich beschikbaar voor de arbeidsmarkt. Wat gebeurt er met zijn uitkering?
- recht op het restant WW-uitkering

Na stelselherziening:

- Werkloze gaat na drie maanden WW-uitkering een half jaar werken en wordt weer werkloos.
- opnieuw een WW-uitkering van een half jaar
- eventueel verlengde uitkering als daar na de eerste werkloosheid recht op was. Totale uitkeringsduur is hetzelfde als na de eerste werkloosheid. Het nieuwe uitkeringsrecht verlengt de uitkeringsduur niet.
- Werkloze gaat na drie maanden WW studeren. Na een jaar stopt hij met zijn studie en stelt zich beschikbaar voor de arbeidsmarkt. Wat gebeurt er met zijn uitkering?
- Geen recht meer op uitkering; door de studie is het werknemerschap verloren.

OMKERING VAN DE BEWIJSLAST

Huidige situatie:

- De werkloze werknemer geeft niet op dat hij inkomsten uit arbeid heeft.
- De werkloze werknemer geeft een bepaalde omstandigheid door onwetendheid of per ongeluk niet aan de bedrijfsvereniging door. In bovenstaande situaties mag de bedrijfsvereniging het te veel betaalde terugvorderen. De bedrijfsvereniging moet dus aannemelijk maken welk bedrag over welke periode moet worden terugbetaald.

Na stelselherziening:

- De werkloze werknemer geeft niet op dat hij inkomsten heeft.
- De werkloze werknemer geeft een bepaalde omstandigheid door onwetendheid of per ongeluk niet aan

de bedrijfsvereniging door. Na de stelselherziening mag de bedrijfsvereniging het hele bedrag aan uitkering, vanaf het moment dat daarop recht bestond, terugvorderen. De werkloze werknemer moet aannemelijk maken welk bedrag over welke periode hij terecht aan uitkering heeft ontvangen.

DE WAO EN DE AAW

Huidige situatie:

De hoogte van de uitkering:

In de WAO/AAW is de hoogte van de uitkering gekoppeld aan de mate van arbeidsongeschiktheid.

80-100%	70%	35-45%	26,5%
65- 80%	57%	25-35%	17,5%
55- 65%	44%	15-25%	9%
45- 55%	35%		

Afschatting

In de WAO en de AAW is geregeld dat mensen die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn in aanmerking kunnen komen voor een volledige uitkering (80-100%). Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid gaat men er namelijk van uit dat men niet aan het werk kan komen omdat men een bepaalde handicap heeft. Zo hebben veel gedeeltelijk arbeidsongeschikten toch een maximale WAO/AAW-uitkering.

De duur van de uitkering:

Afhankelijk van de duur van de arbeidsongeschiktheid, maar in principe tot het 65-ste jaar

Na stelselherziening:

De hoogte van de uitkering:

In de nieuwe situatie blijft de hoogte van de uitkering gekoppeld aan de mate van arbeidsongeschiktheid. De uitkeringspercentages zijn echter gewijzigd: mate van arbeidsongeschiktheid uitkeringshoogte

80-100%	70%	35-45%	28%
65- 80%	50,75%	25-35%	21%
55- 65%	42%	15-25%	14%
45- 55%	35%		

Afschatting

In de voorstellen wordt gezegd dat het onrechtvaardig is om gedeeltelijk arbeidsongeschikten anders te behandelen dan werklozen. Daarom wordt de uitkering bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid niet meer verhoogd naar het maximale percentage van 80-100. Voor het deel dat men werkloos is moet men maar een werkloosheidsuitkering aanvragen. Met het feit dat men juist door gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid niet meer aan het werk komt wordt geen rekening meer gehouden.

De duur van de uitkering:

Afhankelijk van de duur van de arbeidsongeschiktheid maar in principe tot het 65-ste jaar. Als men echter gedeeltelijk arbeidsongeschikt is, heeft men daarnaast eventueel recht op een werkloosheidsuitkering. De duur van de werkloosheidsuitkering is echter beperkt. Zie overgangsrecht.

MINIMUMDAGLOONREGELINGEN TOESLAGENWET

Huidige situatie:

Bij werkloosheid; ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt de uitkering voor gehuwden en éénoudergezinnen aangevuld tot 100% van het minimumloon (f 1.490,- netto per maand), als de uitkering en de eventuele inkomsten van de partner samen lager zijn dan 100% van het minimum loon (f 1.490,- netto per maand).

a. **Gehuwden-** ontvangen bij werkloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid een aanvulling tot 100% van het minimum loon (f 1.490,- netto per maand).

b. **Éenoudergezinnen-** een alleenstaande met de zorg van een of meer kinderen jonger dan 18 jaar. Het kind moet tot het huishouden behoren of grotendeels door de ouder worden onderhouden- ontvangen bij werkloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid een aanvulling tot 100% van het minimum

loon (f 1.490,- netto per maand).
 c. **Alleenstaanden**- hebben geen recht op aanvulling. Kunnen slechts aanspraak maken op een bijstandsuitkering, als hun uitkering lager is dan de voor hen geldende norm (f 1.045,- netto per maand).

Vrijstelling van inkomsten twee situaties

a. bij aanvang van de uitkering zijn er inkomsten: dan bestaat er in het algemeen geen aanspraak op aanvulling van de uitkering tot 100% van het minimum loon. Er geldt een vrijlating van ongeveer 15% voor onbepaalde tijd.

b. als er na aanvang van de uitkering inkomsten zijn blijft aanspraak op aanvulling tot 100% van het minimum loon bestaan totdat: - de uitkering wordt beëindigd. Bijvoorbeeld bij de overgang van WW naar WWV.

- er herbeoordeling plaatsvindt Dit gebeurt een keer per drie jaar.

Na stelselherziening:

In de nieuwe situatie bestaat er recht op een toeslag als bij werkloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid de uitkering lager is dan het minimum inkomen voor gehuwden en éénoudergezinnen.

a. **Gehuwden** ontvangen bij werkloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid een aanvulling tot 100% van het minimum loon (f 1.490,- netto per maand) als de uitkering en de eventuele inkomsten van de partner samen lager zijn dan 100% van het minimum loon (zie ook gelijke behandeling).

b. Eenoudergezinnen

Er is pas sprake van een éénoudergezin als de ouder kinderbijslag ontvangt voor een of meer kinderen jonger dan 18 jaar. Ontvangt men geen kinderbijslag dan wordt men niet beschouwd als een éénoudergezin, ook al wordt het kind door de ouder onderhouden. Bij werkloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid heeft een éénoudergezin recht op een aanvulling tot 90% van het minimumloon (f. 1.345,-

netto per maand). De uitkering moet dan wel lager zijn dan 90% van het minimum loon.

c. **Alleenstaanden** hebben geen recht op aanvulling. Kunnen slechts aanspraak maken op een bijstandsuitkering, als hun uitkering lager is dan de voor hen geldende norm (f 1.045,- netto per maand).

Vrijstelling van inkomsten

Indien er bij aanvraag of tijdens de uitkering inkomsten zijn, dan worden deze altijd verrekend. Met dien verstande dat gedurende twee jaar 30% van de inkomsten worden vrijgelaten.

GELIJKE BEHANDELING GEHUWDEN EN SAMENWONENDEN

Huidige situatie:

In de Bijstandswet worden samenwonenden beschouwd als een economische eenheid en ontvangen zij dezelfde uitkering als gehuwden. Dit geldt niet voor twee mannen of twee vrouwen die samenwonen.

In de WW/WWV/ZW en WAO/AAW worden gehuwden en samenwonenden niet gelijk behandeld. Samenwonenden worden aangemerkt als alleenstaanden. Bij werkloosheid, ziekte of arbeidsongeschiktheid hebben samenwonenden geen recht op aanvulling van de uitkering, als deze lager is dan 100% van het minimumloon. Is de uitkering lager, dan zijn zij aangewezen op een Bijstandsuitkering.

Na stelselherziening:

In de Bijstandswet worden twee mannen of twee vrouwen die samenwonen voortaan beschouwd als een economische eenheid. Zij ontvangen een uitkering voor gehuwden. In de nieuwe situatie hebben samenwonenden, dus ook twee mannen of twee vrouwen die samenwonen, bij werkloosheid, ziekte en arbeidsongeschiktheid recht op aanvulling van de uitkering tot 100% van het minimumloon als de uitkering en het eventuele inkomen van

de partner samen lager zijn dan 100% van het minimumloon. Wie een economische eenheid zijn, is nu al moeilijk vast te stellen. In de toekomst zal dit probleem nog veel vaker voorkomen.

WIE VOERT DE WETTEN UIT

Huidige situatie:

- de WW, ZW, WAO en AAW worden uitgevoerd door de bedrijfsverenigingen, zoals GAK, DETAM, SFB, BVG
- de WWV en de Bijstandswet worden uitgevoerd door de gemeenten. De gemeentelijke sociale diensten moeten rekening houden met de persoonlijke situatie en mogen een eigen beleid voeren. In vergelijking met de bedrijfsverenigingen hebben sociale diensten veel meer begrip voor de positie van de uitkeringsgerechtigden.

Na stelselherziening:

-in de nieuwe situatie gaan de bedrijfsverenigingen ook alle nieuwe WW-uitkeringen betalen
- verder zullen de bedrijfsverenigingen bepalen of men een aanvulling op de uitkering ontvangt
- de gemeenten gaan de IOW uitvoeren.

Doel van dit alles is dat staatssecretaris De Graaf meer greep wil hebben op de uitkeringen. Alles moet zo centraal mogelijk worden geregeld. De bedrijfsverenigingen voeren de wetten uit onder een strakke landelijke leiding. Zij staan verder van de mensen af en kunnen geen uitzonderingen maken. Strenge toepassing van de wetten werkt bezuinigend, maar gaat ten koste van de uitkeringsgerechtigden.

Huidige situatie:

- W.W. - Werkloosheidswet
- W.W.V. - Wet Werkloosheidsvoorziening
- A.B.W. - Algemene Bijstandswet
- R.W.W. - Rijksgroepregeling werkloze werknemers
- Z.W. - Ziektewet
- W.A.O. - Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
- A.A.W. - Algemene Arbeidsongeschiktheidswet

Na stelselherziening:

- W.W., A.B.W., R.W.W., Z.W., W.A.O., A.A.W. - zie huidige situatie
- I.O.W. - Wet Inkomensvoorziening Oudere Werklozen
- T.W. - Toeslagenwet

KANSEN VOOR HET OPBOUWWERK IN AMSTERDAM-OSDORP

In aansluiting op het themanummer over Stadsvernieuwing (februari 1986) in deze M.O. een gesprek met Hans Brugman, die voor 20 uur in de week als (enige) wijkopbouwwerker in de Amsterdamse na-oorlogse wijk Osdorp werkt.

Osdorp werd gebouwd in de 50er en begin 60er jaren en er wonen momenteel zo'n 30.000 mensen.

Opvallend is de honkvastheid van de bewoners, er is weinig doorstroming, geen leegstandsproblematiek, verhuisbewegingen vinden grotendeels binnen Osdorp plaats. De (8) hoogbouwflats worden dan ook de "latjesflats"

genoemd: de (meeste) bewoners verlaten de woning pas bij overlijden. Naast hoogbouw treft men ook laagbouw en middel-hoogbouw aan. De huren zijn redelijk betaalbaar, de woningen niet al te groot (60-80 m²). Er lopen geen grote verkeerswegen door Osdorp, het voorzieningenpeil is goed te noemen, je vindt er een menging van functies: wonen, bedrijvigheid, winkelen, recreatie, onderwijs. De verbindingen met het centrum zijn goed. Een aantal traditionele negatieve kenmerken van vergelijkbare na-oorlogse wijken treft men derhalve in Osdorp niet of minder aan. Qua stedenbouwkundige structuur noemt Hans de wijk redelijk geslaagd.

De woningen

Het op peil houden van de kwaliteit van de woningen levert problemen op. De grootste bottleneck hierbij zijn de eigenaren: alle woningbouwcorporaties, die Amsterdam kent, en het gemeentelijk woningbedrijf hebben woningen in Osdorp, en allen voeren ten aanzien van het onderhoud een ander beleid. Duidelijk is inmiddels wel dat groot onderhoud noodzakelijk is: ramen, deuren en daken dienen vernieuwd te worden, er zijn veel klachten met betrekking tot tocht en geluidsoverlast, wat een betere isolatie nodig maakt.

Sommige woningbouwverenigingen voeren groot onderhoud uit, anderen alleen klein onderhoud en weer anderen doen niets. Ook leidt dit tot grote kostenverschillen voor dezelfde type woningen, hetgeen voor de bewoners onbegrijpelijk en moeilijk verteerbaar is: een geïsoleerde woning betekent bij de ene woningbouwvereniging f. 6,- meer huur per maand en bij de andere woningbouwvereniging f. 25,- meer. Hans typeert de woningbouwverenigingen als eigen bedrijfjes met een geheel eigen beleid, die geen last hebben van onderlinge concurrentie: de woningen worden toch wel verhuurd.

De werkgroep wonen, die door Hans wordt ondersteund, is een platform van bewonerscommissies en huurdersverenigingen. De werkgroep heeft een onderzoek laten doen naar de situatie m.b.t. eigendomsverhoudingen, kwaliteit van de Osdorpse woningen e.d. Duidelijk is geworden dat er een meerjarenprogramma moet komen waarbij coördinatie en afstemming noodzakelijk is, wil Osdorp ontsnappen aan het proces van verval, wat in vele vergelijkbare wijken al gaande is. De werkgroep tracht (met vallen en opstaan) nu het proces van samenwerking met de diverse woningbouwcorporaties op gang te brengen. "Het mooiste zou zijn als er één stadsdeelgebonden woningbouwcorporatie zou komen zoals nu in de Bijlmermeer het geval is, maar dit is verre toekomstmuziek voor Osdorp", aldus Hans. Verder ligt er een grote prioriteit bij het opzetten van bewonerscommissies waar deze nog ontbreken.

De woonomgeving

Met betrekking tot de directe woonomgeving zijn er de gebruikelijke klachten: kapotte straatverlichting en bus/tramhuisjes, de bekende hondepoeplap, kapotte bestrating, graffiti, vuilnis op straat. Vandalisme is middels een door de gemeente Amsterdam gericht project, dat vnl. via de

scholen heeft gelopen, weliswaar teruggedrongen, maar als herstel- en schoonmaakactiviteiten te lang achterwege blijven, zou het effect van het geslaagde vandalisme-project wel weer eens teniet gedaan kunnen worden. Hans: "Bovendien tref je de meest merkwaardige zaken aan: de ene gemeentelijke afdeling breekt vandaag de straat open, terwijl de andere hem morgen weer dichtgooit".

Om een en ander beter op elkaar af te stemmen en vlugger te kunnen herstellen is er een plan ontwikkeld, dat voorziet in zgn. buurtcoördinatoren: de wijk is opgedeeld in 6 buurten van zo'n 4.000 bewoners. Elke buurt kent een buurtcontactpersoon, via wie verplicht alle openbare werkzaamheden zouden moeten gaan verlopen. Subsidie voor dit project is aangevraagd, en zou bv. in het kader van een werklozen-project gehonoreerd kunnen worden. Hans is ervan overtuigd dat er een aanmerkelijke verbetering en preventieve werking van het aanstellen van buurtcontactpersonen in deze zin zal uitgaan.

De bewoners

De laatste jaren zie je een duidelijke verschuiving in de samenstelling van de bevolking: een toenemende vergrijzing en een aanmerkelijke aanwas van het aantal buitenlandse gezinnen. Een ander belangrijk kenmerk van de Osdorpse bevolking is dat het voornamelijk mensen met lage en zeer lage inkomens betreft.

Osdorp heeft het voordeel dat het al jaren een actief buurt- en wijk-kader kent. Volgens Hans is dit indertijd ontstaan toen de wijk gebouwd werd en viel onder het bijzonder regionaal welzijnsbeleid: er was wat te verdelen en er viel veel in te spreken. Ook is er toen een heel goed functionerend wijk- welzijnsoverleg ontstaan. De Osdorpse traditie is er dus één van een actieve participatie en Hans noemt het verheugend, dat buitenlandse bewoners hier steeds meer aan gaan meedoen. Dit neemt niet weg dat bv. het aantal Centruumpartij-stemmers hoog is en de vinger dus op de racisme-pols gehouden dient te worden. Tesaamen met de werkgroep ondersteuning minderheden, en de politieke partijen organiseert het opbouwwerk binnenkort een drie-tal bijeenkomsten onder de titel 'Problemen met je bureu? Je mag best wel eens kankeren'. De bedoeling van deze bijeenkomsten is dat men met elkaar in gesprek komt en dat over en weer praktische tips worden uitgewisseld. Of en wat dit op zal leveren is op dit moment nog niet te voorzien. Verder ondersteunt Hans een Marokkaanse jongerengroep, die in het bestaande Marokkaanse Culturele Centrum niet goed aan de bak kan komen en een eigen centrum nastreeft.

Tesaamen met de wijkpost voor bejaarden onderneemt het opbouwwerk ook een aantal activiteiten ten behoeve van de steeds grotere groep ouderen. Er bestaat in Osdorp een zgn. klankbordgroep waarin ouderenorganisaties en individuen zitten. Deze groep wordt door Hans en de functionaris van de wijkpost ondersteund. Als resultaat hiervan wordt een aantal zaken op de rails gezet zoals:

- Uitbreiding en verbetering van de maaltijvoorziening voor ouderen. In 3 van de 5 Osdorpse bejaardentehuizen bestaat de mogelijkheid een warme maaltijd te gebruiken voor niet bewoners. Het is de bedoeling dat er nog zo'n maaltijvoorziening in een buurthuis wordt gecreëerd en dat er een zelfstandig eethuis voor ouderen komt, waarbij met name op een goede spreiding over de wijk wordt gelet.
- Ziekenboegvoorziening: het gaat hier om een overbruggingsperiode van ziekenhuis naar thuis. In één van de bestaande verzorgingstehuizen zal een dergelijke voorziening worden ingericht, waar ouderen maximaal voor een periode van 5 weken na een ziekenverblijf een verzorgd onderkomen kunnen vinden.
- Vervoer voor mensen die slecht ter been zijn: vooralsnog zal er een voorziening komen met behulp van de zgn. daluren van de taxicentrale.

- Voor de periode van een jaar geldt deze vorm van wijkvervoer als een experiment, waarna bekeken wordt hoe e.e.a. vorm moet krijgen.
- Verbetering en uitbreiding van het bestaande alarmsysteem.
 - Woongemeenschappen voor ouderen: het initiatief hiertoe is erg aangeslagen; er zijn al drie groepen van elk zo'n 20 mensen, die willen streven naar een woongemeenschap. Momenteel is men bezig met het zoeken van mogelijke lokaties waar ge- of verbouwd kan worden en is men er in onderhandeling met de stadsdeelraad.
 - Het huismeesterproject, waartoe de klankbordgroep het initiatief heeft genomen, beoogt de aanstelling van beheerders voor de flats, die een sociale en technische functie zullen hebben.

Tot zover een greep uit de kansen, die Hans aangrijpt om in deze naoorlogse wijk vanuit het opbouwwerk actief in te spelen op de wensen en behoeften van de buurtbewoners.

Het opbouwwerk hoeft overigens niet bang te zijn overbodig te worden: aangrenzend aan Osdorp zal nieuwbouw gepleegd worden (het - eventuele - Olympische dorp, dat er ook zal komen als de spelen er niet komen) en dit zal een grote uitstraling hebben op Osdorp.

Een ander belangrijk item zijn de ideeën over het stimuleren van de bedrijvigheid; er is al een werk- en bedrijventrum Osdorp in oprichting, dat tot doel zal hebben projecten tot stand te brengen in zowel de loonvormende als de niet-loonvormende sfeer. Momenteel is een haalbaarheidsonderzoek m.b.t de financiering gaande.

Ook de plannen in het kader van het onderwijsvoorrangsbeleid en verbetering van de le lijns gezondheidszorg zijn terreinen, waar het opbouwwerk zich in de toekomst intensiever mee bezig zal gaan houden.

Kansen genoeg dus voor het opbouwwerk in deze na-oorlogse nieuwbouwwijk.

Dorine Winkels

PROBLEEM PROJECT METHODE IN HET OPBOUWWERK

Eind januari jl. presenteerde de Werkplaats Opbouwwerk Noord-Nederland een dossier en pocket over de PPM: Probleem Project Methode in het opbouwwerk. In deze MO enige informatie over de totstandkoming en bestelwijze van het dossier. In een later nummer komen we nog op de PPM terug.

Arie Besteman, eerste projectleider van de WONN, hield elf jaar geleden zijn probleem-projectmethode in het opbouwwerk ten doop. In zijn geschrift - bijgenaamd het rode boekje - beschreef hij hoe opbouwwerk doelgericht uitgevoerd kan worden.

Het voorschrift om opbouwwerk probleemgericht en projectmatig uit te voeren viel destijds bij velen in vruchtbare aarde. Opbouwwerkers waren op zoek naar hun identiteit, getuige de slogan "Opbouwwerk heeft geen smoelwerk", waarmee de organisatie van opbouwwerkers "De Eenzame Pietser" in die dagen van start ging. (Kalk, 1974).

De PPM voorzag door haar doelgerichtheid in de behoefte aan een herkenbaar gezicht. Het rode boekje vond gretig aftrek, zodat het vele malen moest worden bijgedraaid. Naast uitgesproken voorstanders kende de PPM ook fervente tegenstanders.

In 1977 besloot de Werkplaats Opbouwwerk Noord-Nederland de reproductie en verspreiding van het geschrift te staken. Gronden voor dit besluit waren de kritieken op de PPM die zowel binnen als buiten de WONN-kring werden gehoord en de taxatie dat er op methodisch gebied vorderingen waren gemaakt. In diverse publicaties zijn sporen van methodische voor-

uitgang te bespeuren (vgl. Broekman, 1978; Hettinga, 1978; Meyer zu Slochtern, 1978; Samson, 1978 en Vos en Ten Brink, 1979). Plannen om in een handboek opbouwwerk op integrale wijze een nieuwe stand van zaken op te maken leden daarentegen schipbreuk.

De vraag naar het PPM-geschrift bleef bestaan. Aan die vraag kon anno 1985 niet zonder meer worden voldaan. Een ongewijzigde herdruk van het rode boekje zou vergezeld moeten gaan van een overzicht van ontwikkelingen die de WONN heeft doorgemaakt. Bovendien zou de actualiteitswaarde van het PPM-gedachtengoed voor maatschappelijke vraagstukken in de jaren tachtig moeten worden beproefd.

Er is nog een andere impuls tot het schrijven van de pocket en aanleggen van het dossier. Vos en Ten Brink onderzochten in de jaren zeventig in opdracht van de WONN drie opbouwwerkpraktijken. Zij lieten zien hoe er in de praktijk met de PPM werd gewerkt en welke kritiek er op empirische gronden mogelijk is. Het rapport "Opbouwwerk in Noord-Nederland op de keper beschouwd" (1983) is echter door zijn omvang en grondigheid niet eenvoudig toegankelijk. Daarom is er naar een gelegenheid gezocht om de uitkomsten van het onderzoek in een handzamer vorm aan een breder publiek te presenteren.

In de pocket wordt de waarde van de PPM voor de hedendaagse praktijk getoetst aan de hand van - drie onderzoeken (Koos Vos); positieanalyse opbouwwerk anno 1985 (Maarten Snel); ontwikkelingen op terrein van arbeid- en inkomensvraagstukken (Harry Broekman); ontwikkelingen op terrein van opbouwwerk en gezondheidszorg (Wim Blok). De pocket opent met een overzichtartikel over de PPM (Koos Vos).

Naast deze pocket wordt een dossier met artikelen, commentaren, handleidingen en een ongewijzigde herdruk van het rode boekje aangeboden. Dit dossier is in beperkte genummerde oplage verkrijgbaar.

Het dossier kost, inclusief de pocket f. 49,50. De pocket is ook los verkrijgbaar ad f. 19,50. Bestellen door overmaking van de vermelde bedragen op giro 3731791 t.n.v. WONN, Drachten.

SOCIALE VEILIGHEID OP STRAAT

In oktober 1985 heeft het Stedelijk Overleg Stadsvernieuwing (S.O.S.) in Den Haag samen met het Haags Bedrijven Overleg Stadsvernieuwingsgebieden (H.B.O.S.) een aantal voorstellen gedaan, die kunnen leiden tot een betere (her)inrichting van de bebouwde omgeving. De voorgestelde maatregelen zijn erop gericht het gevoel van veiligheid op straat te versterken en kunnen worden gebruikt als controlelijst bij het ontwikkelen van nieuwbouwplannen, het inrichten van groenvoorzieningen en parken of het maken van voorstellen die leiden tot verbeteringen in de bestaande gebouwde omgeving.

De samenwerking tussen S.O.S. en H.B.O.S. heeft één heel belangrijke reden: ondernemers (winkeliers en bedrijven) hebben minstens evenveel belang bij een goede, veilige woonomgeving als bewoners. Zij zien het immers direct aan hun bezoekersaantal en dus aan hun inkomen als bewoners verhuizen of liever met de auto naar een grootwinkel-bedrijf gaan dan naar de buurtwinkel op de hoek.

De voorstellen en tips tot verbetering, neergelegd in de publicatie

"Sociale veiligheid op straat" vallen in twee delen uiteen. Het eerste deel bevat verbeteringsmaatregelen vlakbij de woning (toegang, binnen-terrein, parkeergarage, parkeerterreinen, gevel, bouwhoogte, ontsluitingswijze, verkaveling), het tweede deel gaat over de situatie in de buurt, wijk of stad (functiemenging van wonen, winkelen en bedrijvigheid, sociale voorzieningen, bouwhoogte, verkaveling, parkeren, fiets- en looproutes, de straat, tram- en bushaltes en taxistandplaatsen, groenvoorzieningen en straatverlichting). Uitgangspunten bij alle voorstellen zijn steeds weer de bevordering van de "natuurlijke surveillance" (zichtbare en voelbare aanwezigheid van mensen) vanuit de woningen en op straat, het stimuleren van sociale betrokkenheid en ervoor zorgen dat mensen hun eigen (woon)situatie onder controle kunnen houden.

Bij de totstandkoming van de notitie is gebruik gemaakt van de themamap "Veiligheid buitenshuis voor vrouwen" van mei '85 van de St. Vrouwen Bouwen & Wonen.

Sociale veiligheid op straat is verkrijgbaar bij: S.O.S., Hoefkade 125, 2526 BR Den Haag, tel. 070-887295.

LANDELIJK BUREAU VROUWEN BOUWEN & WONEN

Op 13 maart jl. is op feestelijke wijze het landelijke informatie- en coördinatiebureau van de Stichting Vrouwen Bouwen & Wonen geopend. De al langer bestaande stichting kreeg vorig jaar subsidie van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Directie Coördinatie Emancipatiebeleid om een landelijk bureau op te zetten. Als vestigingsplaats heeft zij daarvoor het Bouwcentrum in Rotterdam gekozen.

De taken op het gebied van vrouwen, bouwen en wonen zijn:

- verzamelen en verspreiden van informatie
- coördineren van activiteiten van vrouwen overal in het land
- geven van voorlichting
- steunen en stimuleren van initiatieven
- verzamelen van documentatie en opzetten van een documentatiesysteem
- beïnvloeden van beleids- en overheidsinstellingen
- samenwerken met andere emancipatorisch gerichte organisaties.

Alle taken hebben tot doel de gebouwde omgeving te veranderen of aan te passen ten gunste van vrouwen.

Momenteel zijn de volgende projecten gaande of in voorbereiding:

- sociale vaardigheid voor vrouwen in relatie tot de gebouwde omgeving
- meer vrouwen in corporatiebesturen
- platform vrouwelijke woonconsumenten
- scholing en training op het terrein van VROM (zoals o.a. strategie en beleid, woonconsumenten)
- ontwikkeling van feministische ruimtelijke ontwerpmethoden.

Meer informatie over projecten en publicaties (w.o. de tweemaandelijke Vrouwen, Bouwen & Wonen Krant) bij het landelijk bureau, Weena 756, 3014 DA Rotterdam, tel. 010-116250.

ACHTERSTANDSGEBIEDEN (BELEID) : EINDHOVEN

In Eindhoven is in het kader van het probleem-cumulatiegebiedenbeleid (zie ook M.O. nr. 40/jan.'86) door bewonerscomité's en opbouwwerk een model ontwikkeld voor de organisatie, voorbereiding en uitvoering van dit beleid.

Het is een voorbeeld van een aanpak in de voorwaardenscheppende sfeer, waarbij grotere garantie voor een integrale aanpak van problemen in achterstandsgebieden geboden wordt dan in de huidige situatie. Een dergelijk organisatie-model kan ook in niet-officiële probleem-cumulatiegebieden tot een effectievere aanpak van problemen in buurten en wijken leiden. Vandaar dat wij het voorstel hieronder laten volgen. De gemeente Eindhoven heeft over dit voorstel nog geen beslissing genomen.

Voorstel organisatie, voorbereiding en uitvoering probleemcumulatiebeleid Woensel-West en Kruidenbuurt/Eindhoven.

1. Inleiding

Geruime tijd geleden heeft de Rijksoverheid in het kader van het minderhedenbeleid besloten extra faciliteiten te verstrekken aan 16 gemeenten om in bepaalde wijken te proberen de opgelopen "achterstanden" terug te dringen. Ook Eindhoven behoort daarbij. Tot nu toe wordt dit overheidsbeleid zowel voor de gemeenten als voor ons gekenmerkt door het ontbreken van criteria en financiële garanties. Toch spreekt de doelstelling achter dit beleid - door middel van een integrale aanpak met extra financiële en beleidsmatige faciliteiten de positie van bewoners van deze gebieden te verbeteren - ons aan.

Sinds het bekend worden van dit beleid zijn na overleg met ambtenaren van W.O.S. vooral in Woensel-West, maar ook in de Kruidenbuurt plannen en ideeën ontwikkeld en in meer of mindere mate uitgewerkt. Vervolgens is door vertegenwoordigers van beide buurten overleg gevoerd met ambtenaren, gemeentebestuur en raadsleden.

Wij denken dat er alleen serieus iets gedaan kan worden aan de positie van bewoners van beide wijken, als zij daar zowel in de voorbereiding als uitvoering bij worden betrokken. Vandaar dat wij, tesamen met de buurtcomité's van beide buurten een voorstel hebben ontwikkeld om te komen tot een organisatievorm voor de voorbereiding en uitvoering van dit beleid waarbinnen onze positie en die van de overige betrokkenen duidelijk en werkbaar is. Allereerst willen wij hieronder een overzicht geven van de gebieden en sectoren waarbinnen volgens ons maatregelen en plannen te ontwikkelen en uit te voeren zijn.

2. Maatregelen

Sector wonen en woonomgeving

WONINGVERBETERING.

- project renovatie en onderhoud 170 na-oorlogse woningen
- stimuleringsmaatregelen particuliere woningverbetering
- extra maatregelen op het gebied van inbraakpreventie
- project bewonerscontrole op onderhoud en beheer gemeentewoningen
- project extra onderhoud gemeentewoningen.

WOONOMGEVING

- versnelde aanpak verbetering woonomgeving

- extra onderhoud aan groen- en speelvoorzieningen
- tegengaan van de vervuiling van de achterpaden
- extra verkeersmaatregelen
- inrichtingsplan Lavendelplein

Sector openbare orde

- actief optreden politie tegen uitbreiding prostitutie en sex-huizen
- terugdringen vandalisme en kleine criminaliteit
- verhoogde paraatheid politie

Sector welzijn

ACCOMODATIES

- vernieuwing speeltuin
- verbouwing plus aanbouw wijkhuis
(beide plannen uit te voeren door bouwplannen en werklozen)
- projectstimulering sportbeoefening jongeren
- Turkse kracht peuterspeelzaal, kinder- en jeugdwerk
- extra faciliteiten tienerwerk
- speel-o-theek
- activiteiten niet-actieven (WAO, WW, etc.)

Sector onderwijs/volwassenen-educatie

- in het kader van het onderwijsvoorrangsbeleid worden momenteel deelgebiedsplannen voorbereid. In beide buurten liggen de zwaarste stimuleringscholen van Eindhoven. Ook scholen vlak bij beide buurten zullen in aanmerking komen voor extra stimuleringsmaatregelen binnen het onderwijsvoorrangsbeleid. Afstemming en samenwerking hiermee is noodzakelijk.
- extra faciliteiten alfabetisering Nederlanders en buitenlanders en taallessen buitenlanders
- werkplaats informatica en moderne technologie.

Buurtorganisaties

- beschikbaar stellen van accommodatie en financiële middelen huurdersvereniging Woensel-West en buurtcomité Kruidenbuurt
- Raadslieden-project huurdersvereniging

Werkgelegenheid

- handhaven c.q. uitbreiden van de bestaande werkplaatsen
- onderzoek project loonconfectie
- Job-plan project met versoepelde voorwaarden
- hulp en ruimte voor startende kleine ondernemingen

Overige

- project eethuis
- stimuleringsmaatregelen detailhandel

Bovenstaande is een inventarisatie van sectoren en mogelijkheden die nog aangevuld kan worden. Sommige ideeën zijn uitvoeringsklaar, andere moeten nog verder worden uitgewerkt, uiteraard is alles afhankelijk van de middelen die beschikbaar komen.

3. Organisatie

Een van de belangrijkste voorwaarden om de doelstelling van dit beleid te halen is volgens ons een integrale aanpak, waarbij zal moeten worden samengewerkt door ambtelijke diensten, arbeidsbureau, bewoners en welzijnsinstellingen. In hoofdlijnen stellen wij voor dat er een stuurgroep in het leven wordt

geroepen die moet fungeren als bewaker van de doelstelling en coördinatiepunt.

Deze stuurgroep moet ondersteund worden door een samenwerkingsverband van een drietal werkers dat naast het voeren van het secretariaat van de stuurgroep moet zorgen voor uitvoering en ontwikkeling van de plannen en rapportage naar de stuurgroep: een uitvoeringsbureau.

De instellingen en organisaties die een vaste plaats in deze stuurgroep moeten hebben zijn volgens ons:

- gemeente: * economische zaken
 - * welzijn
 - * stadsinrichting
- arbeidsbureau
- comité en wijkhuisbestuur Woensel-West
- comité en wijkhuisbestuur Kruidenhof
- Stichting Buurtwerk Eindhoven
- Stichting Opbouwwerk Eindhoven

Het uitvoeringsbureau is in feite een interdisciplinair samenwerkingsverband en zou bemand kunnen worden met:

- een medewerker uit de sociaal-economische hoek (sub-convenant werken)
- een medewerker uit de ambtelijke hoek (coördinatie, secretariaat)
- één, of voor beide buurten elk één, medewerker uit buurtwerk/opbouwwerk (ontwikkelingswerk, contacten en ondersteuning buurtbewoners).

Bij het voorstellen van deze organisatievorm zijn wij uitgegaan van drie voorwaarden:

- een zo eenvoudig mogelijk werkbaar model dat voor bewoners te overzien blijft en tevens invloed en betrokkenheid garandeert
- de beschikbare financiële middelen moeten zoveel mogelijk direct aan projecten in beide wijken besteed worden; dat betekent dat personeelskosten van de betrokken instanties niet op het p.c.g.-budget drukken, maar uit de normale middelen bekostigd worden. Uitgezonderd hiervan is het uitvoeringsbureau, i.v.m. continuïteit en kwaliteit wordt gezocht naar een aparte financieringsbron.
- de middelen zullen zoveel mogelijk gelijk over beide buurten verdeeld worden.

Stuurgroep; positie en bevoegdheden

- De stuurgroep beslist binnen het kader en de sectoren die in het eerste gedeelte zijn aangegeven over de aanwending en verdeling van de financiële middelen over beide buurten binnen dit kader.
- Het pakket aan plannen en ideeën dat nu beschikbaar is vormt een basis voor de onderhandelingen met het ministerie. Deze onderhandelingen worden gevoerd onder verantwoordelijkheid van de gemeente door betrokken ambtenaren, eventueel aangevuld met anderen.
- Nieuwe projecten die buiten bovengenoemd kader vallen of niet passen binnen het gemeentebestuur voor die sector, behoeven vooraf goedkeuring van het gemeentebestuur.
- De stuurgroep kan de uitwerking, voorbereiding en uitvoering van de afzonderlijke projecten in handen geven van diverse werkgroepen die verplicht zijn regelmatig aan de stuurgroep te rapporteren.
- Bij onenigheid binnen de stuurgroep over de aanwending van middelen of verdeling daarvan is elk der aanwezige leden gerechtigd een uitspraak van het gemeentebestuur te vragen. De stuurgroep is vervolgens gehouden beslissingen van het gemeentebestuur te volgen.
- Alle deelnemers aan de stuurgroep hebben de bevoegdheid namens hun instelling c.g. organisatie, beslissingen te nemen zonder last of ruggespraak.

Positie vaste participanten stuurgroep

- De ambtelijke diensten zijn aanspreekbaar en verantwoordelijk voor alle zaken die - binnen het vastgesteld kader - de gemeente betreffen.
- Het arbeidsbureau is als beheerder van de gelden van sociale zaken aangewezen.
- De vertegenwoordigers van de buurtorganisaties vertolken de belangen en wensen uit beide buurten.
- De welzijnsorganisaties zijn verantwoordelijk voor en aanspreekbaar op de inzet van personeel en accommodaties, ten behoeve van dit beleid.

De betrokken organisaties bepalen zelf wie zij afvaardigen, met een maximum van twee per organisatie en voor zover mogelijk steeds dezelfde personen.

Uitvoeringsbureau

Het uitvoeringsbureau is een samenwerkingsverband van een drietal functionarissen die onder volledige verantwoording van hun eigen organisatie werkzaamheden verrichten ten behoeve van projecten of werkgroepen die door de stuurgroep in het kader van het p.c.g.-beleid zijn erkend. De taakverdeling binnen dit samenwerkingsverband is in hoofdlijnen als volgt:

- De medewerker uit de economische hoek heeft tot taak het leggen van contacten richting bedrijfsleven ten behoeve van de arbeidsinpassingsprojecten van dit beleid, het aandragen van economische kennis en informatie bij die projecten waar dat nodig is, en het mede opzetten van renovatie- en verbouwingsprojecten. Voor de invulling van deze functie komt volgens ons de medewerker, zoals die binnen het sub-convenant werken is aangekondigd, in aanmerking.
Betrokken organisaties: B.W.E. (Buurtwerk Eindhoven).
- De medewerker uit de ambtelijke hoek heeft tot taak alle secretariaatswerkzaamheden te verrichten met voor de stuurgroep; hij vormt de coördinerende contactpersoon met het ambtelijk apparaat voor zover dat voor projecten nodig is. Gezien het feit dat veel projecten te maken hebben met welzijn en het p.c.g.-beleid is ontwikkeld in het kader van het minderhedenbeleid, komt een medewerker van de afdeling welzijn volgens ons het meest in aanmerking.
- De medewerker(s) uit het welzijnswerk/opbouwwerk heeft/hebben tot taak het ondersteunen van de bewoners die bij projecten betrokken zijn en van de bewonersorganisatie in de stuurgroep, alsmede het ontwikkelen en voorbereiden van plannen op zijn (hun) vakgebied. Omdat de meeste projecten zich op het terrein van de samenlevingsopbouw bevinden komt (komen) volgens ons, (een) medewerker(s) uit het buurtwerk/opbouwwerk het meest in aanmerking. Gezien de aanwezigheid van een hoog percentage etnische minderheden in beide buurten bestaat sterke voorkeur voor het aantrekken van een buurtwerker/opbouwwerker afkomstig uit een van deze groepen voor een gedeelte van de tijd (50%).

Henk Cornelissen
Stichting Opbouwwerk Eindhoven
Dommelstraat 9, 5611 CJ Eindhoven
tel. 040-444214.

BESCHERMD WONEN

"Beschermd wonen" is eigenlijk dubbel-op. De eerste functie van een woning is het bieden van bescherming en beschutting tegen kou, ongedierte, warmte, tegen lawaai en noem maar op. Een uitgebreid stelsel van "Wenken en Voorschriften" moet borg staan binnen de volkshuisvesting voor deze bescherming. Bij "beschermd wonen" gaat het dus om een dubbele bescherming. Voor wie daaraan mocht twijfelen: natuurlijk hebben mensen die nu langdurig in een inrichting verblijven hun gewone woonwensen. Maar er wordt om éxtra bescherming gevraagd: bescherming tegen de - in de samenleving allang achterhaalde - "gedwongen winkelnering" en "huisvan-de-baas-verschijnselen". Gek genoeg zijn deze verschijnselen in de geestelijke gezondheidszorg dan wel geen hard uitgangspunt van beleid meer, maar wel nog steeds praktijk met alle "wiens-brood-men-eet, wiens-taal-men-spreekt"-gevolgen van dien.

Maar er is misschien een kentering gaande. Bedden van psychiatrische ziekenhuizen worden vervangen door "beschermd-wonen-plaatsen". Als volkshuisvesters, woningbouwcorporaties, gemeente en bewoners vanuit de goede traditie van het wonen inspelen op deze ontwikkeling, is een kentering mogelijk. Zij moeten deze beschermende woningen ontwikkelen, bouwen en beheren en dat niet aan de instellingen voor geestelijke gezondheidszorg overlaten.

Twee "nieuwe" categorieën van bewoners/woningzoekenden krijgen dan een plek in het beleid van volkshuisvesting: te herhuisvesten ex-bewoners uit allerlei gebouwen voor intra-murale geestelijke gezondheidszorg, en zittende bewoners met "psychische problemen" die enige tijd begeleiding (thuis) nodig hebben en van wie men zich in de toekomst niet meer zal kunnen ontdoen, door een opname in een inrichting te regelen. Meer nog dan bij andere groepen van woningzoekenden gaat het niet om het aanbieden van een woning alleen en een vrijblijvend "zoek-het-verder-maar-uit".

De sociale taakstelling van woningbouwcorporaties komt nadrukkelijk in het vizier. Behalve het organiseren van woonruimte zijn factoren als "mensen om je heen", een uitnodigende woonomgeving en mogelijkheden tot deelname aan wijk- en buurtvoorzieningen voor sociale rehabilitatie essentieel.

Bij deze sociale rehabilitatie past het niet een volledig zelfstandige bewoner als norm te nemen. Deze bewoner bestaat overigens überhaupt niet. Voor iedere "psychiatrische cliënt" geldt een andere norm voor de mate waarin zij of hij zelfredzaam is. Steeds gaat het weer om het opbouwen van nieuwe netwerken van afhankelijkheidsverhoudingen, waardoor men kan (blijven) deelnemen aan het sociale leven en de dagelijkse verplichtingen.

De woningbouwcorporaties moeten zich afvragen waar de woonomgeving aan moet voldoen om het opbouwen van (nieuwe) netwerken en het behouden ervan, mogelijk te maken.

De geestelijke gezondheidszorg moet als aanvullend, ondersteunend gezien worden.

Hoewel in Nederland de inzichten over geestelijke gezondheidszorg en de zorg er omheen sterk veranderd zijn, is het voorwaardenscheppend beleid sterk achtergebleven.

Er is alle reden om de ontwikkelingen binnen de geestelijke gezondheidszorg binnen de volkshuisvesting op elkaar te leggen. "Beschermd wonen" mag géén zaak zijn van de geestelijke gezondheidszorg in de eerste plaats.

De huidige situatie, waarin het voor sommige mensen onmogelijk is om aan

een "eigen woonruimte tussen de mensen" te komen, of deze woonruimte te behouden, vraagt een actieve benadering.

Het moet de inzet van woningcorporaties en overheid in het veld van de volkshuisvesting zijn om dit voor sociaal-kwetsbare bewoners en dito woningzoekenden wel mogelijk te maken.

Ik verwacht dan ook dat onze volkshuisvesters en anderen in dit boekje steun vinden, om zich actief in te zetten voor een nieuwe vorm van beschermd wonen.

Aldus het Ten Geleide van Hans Brugman (Opbouwwerker Amsterdam-Oud West) in het boekje "Het leven na de inrichting", een onderzoek naar uitgangspunten voor de ontwikkeling van Beschermd Wonen Nieuwe Stijl.

In het eerste deel, geschreven door Hennie Pries, wordt beschermd wonen geplaatst op het grensvlak van de psychiatrie en huisvesting, en worden de voorwaarden nagegaan onder welke het mogelijk is de wooncomponent van de psychiatrie onder te brengen waar ze hoort, nl. de volkshuisvesting. Eveneens worden de mogelijkheden én voorwaarden nagegaan voor participatie van toekomstige bewoners bij beschermd wonen-projecten.

Egbert van der Poel beschrijft in deel 2 de betekenis en activiteiten van een dagcentrum in de Londonse wijk Camberwell van het dagelijks bestaan van psychiatrische buurtbewoners, die voorheen langdurig in een inrichting verbleven. De praktijk van de democratische psychiatrie in Italië, d.w.z. de begeleiding van langdurig in een inrichting opgenomen mensen m.n. in de stad Triëst wordt beschreven in deel 3 door Ans ter Laak. Doortje Kal is verantwoordelijk voor de redactie van het geheel.

Het leven na de inrichting is verkrijgbaar door overmaking van f. 12,50 op gironummer 4926480 t.n.v. Stichting Ondersteuning Platform GGZ Amsterdam.

TIEN TIPS VOOR JE EIGEN NETWERK

Hoe kunnen organisaties en mensen knoppen omzetten en op een andere manier naar dingen kijken dan ze gewend zijn te doen? Patrick Boel nam vorig jaar afscheid als werknemer van de Planwinkel in Delft om in een sabbatsjaar frisse ideeën op te doen. Hij wijdde zich aan "netwerken", hier niet in de eerste plaats bedoeld als een zelfstandig naamwoord: een structuur, een organisatie-model, maar als werkwoord: een activiteit. In de MeMokrant van maart '86 een aardig stuk van zijn hand over de ongreepbaarheid en veelhoofdigheid van netwerken en over de gedeelde waarden en gemeenschappelijke ideeën die de band vormen tussen "netwerken".

In een kader bij zijn artikel geeft hij tien tips aan netwerkers om met informatie om te gaan (ontleend aan het boek "Networking"):

1. Bedenk een handig systeem om je eigen informatie op te slaan. Stouw geen archiefkasten vol. Je helpt een ander vaak beter door ze te vertellen waar iets te vinden is. "Travel light".
2. Hou het simpel. Laat je niet begraven onder bergen informatie en hou je netwerk overzichtelijk en werkbaar. Zeg "nee" als mensen je te veel worden.
3. Verveel de mensen in je netwerk niet door alles en iedereen op ze af te sturen. Contacten leggen moet interessant blijven.

4. Luister en sta tot in het extreme open voor informatie vanuit je omgeving. Alleen dan vind je die opwindende combinaties die netwerken zo spannend maken.
5. Let op je vooroordelen. Sta open voor het onverwachte.
6. Netwerken is helpen én geholpen worden (dus jezelf laten helpen). Zo ontstaan gelijkwaardige relaties.
7. Gebruik briefkaarten, dan zie je hoe weinig je werkelijk hoeft te zeggen.
8. Denk groot, doe klein. Heel klein. Fantaseer en droom, want dat is de voeding voor je netwerk. Maar blijf vervolgens met beide benen op de grond, want aan overspannen verwachtingen gaat een netwerk snel kapot.
9. Netwerken is ruilen. Zelden gaat het echter alleen om geld. Belangrijke waarden zijn inspiratie, gedeelde vreugde, een goed gesprek.
10. Koop postzegels "en gros". Niets is zo vervelend als post die blijft liggen.

MeMokrant, 6e jrg., nr. 2, maart 1986
 Damrak 37 III, 1012 JK Amsterdam,
 tel. 020-269077.

UW BUDGET ALS HUISBAAS

Het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (NIBUD) heeft een nieuwe brochure uitgegeven: "Uw budget als Huisbaas". Met behulp daarvan kan iedereen op een rij zetten of de kosten van een bepaalde woning die men wil kopen of huren, passen in het totaal van het huishoudbudget.

De brochure behandelt de kosten van wonen niet als startpunt, maar als uitkomst van de begroting. De opzet is: bereken eerst welk deel van het inkomen nodig is voor het levensonderhoud. Het gaat daarbij om voeding, kleding, verzekeringen, studie, maar ook om persoonlijke wensen, hobby's, sociale verplichtingen en dergelijke.

Deze begroting geeft een indruk van de budgetruimte die voor het wonen beschikbaar is. Als tweede stap moet worden uitgerekend wat een beoogde woning zou gaan kosten. Enerzijds gaat het om directe lasten als huur, hypotheek, energie en heffingen, anderzijds om indirecte uitgaven zoals de kosten van woon-werk-verkeer. Hierbij wordt aandacht besteed aan zaken zoals belastingvoordeel, premieregelingen, en huursubsidie, zodat iedereen zelf de netto-maandlasten kan uitrekenen. Voor de duidelijkheid zijn aan het eind van de brochure vijf voorbeelden uitgewerkt.

Te bestellen door overmaking van
 f 8,50 op giro 368700 van het NIBUD,
 Den Haag, o.v.v. "Uw budget als
 Huisbaas".

ABONNEMENT OP MEDEDELINGEN OPBOUWWERK

Ondergetekende:

Naam (instelling) :

Adres :

Postcode : Woonplaats :

- o m.i.v. 1 januari 1986 een abonnement op Mededelingen Opbouwwerk (abonnementsprijs fl. 32,50 per jaar voor 10 à 12 ex.; januari- en februarinummer worden nagestuurd)
- o wil toezending van de volgende themanummers (fl. 5,— per stuk, excl. porto):
 - nr. 27 nov. 1984 Economische initiatieven
 - nr. 29 jan. 1985 Automatisering
 - nr. 31 maart 1985 Gif in de wijk
 - nr. 33 mei 1985 Onderwijsvoorrang
 - nr. 35 juli/aug.'85 Wethouder, Werkloosheid en Werkgelegenheid (fl. 7,50)
 - nr. 37 okt. 1985 Consument en huishouding - een oriëntatie
 - nr. 39 dec. 1985 WAO-AAW Platforms
 - nr. 41 feb. 1986 Stadsvernieuwing

Gefrankeerd zenden aan: Mededelingen Opbouwwerk
Prins Mauritslaan 26,
2582 LS Den Haag

HSA001000042
42
Tijdschriften MO

MO is een mededelingenblad voor het opbouwwerk.
M.O. verschijnt tenminste 10 maal per jaar: zes gewone en 4 thema-
nummers. Een abonnement kost f. 32,50. Bij meer-abonnementen reduk-
tie op aanvraag. Losse nrs. f. 4,50, themanrs. f. 5,25, excl. porto.

Prins Mauritslaan 26 Samenstelling: Jur de Haan, Charlotte Krop
2582 LS Den Haag Wil van de Leur
070-521354

ISSN:
0168-06SX